

IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI PLANA I PROGRAMA RADA ZA 2023. GODINU

JU CENTAR ZA DNEVNI BORAVAK
DJECE SA SMETNJAMA U RAZVOJU
I ODRASLIH LICA SA INVALIDITETOM
U PRIJESTONICI CETINJE

Sadržaj

I.	Uvod	3
II.	Unaprjeđenje materijalnih uslova rada u JU Centar za dnevni boravak u Prijestonici	4
III.	Stručno usavršavanje zaposlenih i jačanje profesionalnih kompetenci	7
IV.	Realizacija koncepta rada Centra za dnevni boravak i specifikacija pružanih usluga	15
V.	Rad sa korisnicima tokom pandemije izazvane virusom COVID 19	30
V.1	Socio-integrativne aktivnosti	31
V.1.1	Izveštaj o radu volontera	33
VI.	Ostvarena podrška za JU Centar za dnevni boravak	20
VII.	Struktura zaposlenih	35
VIII.	Saradnja sa roditeljima	36
IX.	Medijska zastupljenost	38
X.	Finansijski izvještaj za II kvartal za 2023. godinu	40

I. Uvod

JU Centar za dnevni boravak djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom u Prijestonici Cetinje (u daljem tekstu JU Centar za dnevni boravak) je realizovao aktivnosti predviđene planom i programom rada za 2023. godinu u skladu sa Statutom, zakonskim i podzakonskim aktima.

Kvalitetan servis koji svoje usluge temelji na sveobuhvatnoj procjeni potreba naših korisnika podrazumijeva kontinuiran rad na unaprjeđenju procesa rada.

Pravno obavezujući domaći i međunarodni dokumenti predstavljaju polazišnu tačku u planiranju i realizovanju aktivnosti namijenjenih unaprjeđenju kvaliteta života korisnika.

Sa ciljem dostizanja što većeg nivoa samostalnosti i produktivnosti naših korisnika u radu primjenjujemo multidisciplinarni pristup, dok međusektorska saradnja omogućava realizaciju ključnog zadatka – inkluzije naših korisnika u sve sfere društvenog života.

Pravilnik o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrška za život u zajednici jasno definiše standarde, materijalne i druge uslove za korišćenje pomenute usluge, te kao takav pruža smjernice za kvalitetan rad.

Sa ciljem dobijanja kvalitetne i sveobuhvatne perspektive prilikom planiranja usluga za naše korisnike u svakodnevnom radu održavamo i razvijamo partnerski odnos sa roditeljima/starateljima i svim ostalim licima koja su važna za korisnika.

Osim porodice, u svom radu okrenuli smo se ka svim organizacijama na lokalnom i državnom nivou sa kojima dijelimo istu viziju o inkluzivnom društvu – društvu jednakih mogućnosti.

Godišnji period za nama obilježila je, po saopštenju Instituta za javno zdravlje Crne Gore, povoljnija epidemiološka situacija izazvana virusom COVID 19. Obzirom da opasnost od obolijevanja od COVID-19 virusa i dalje postoji Institut za javno zdravlje Crne Gore će kao i do sada vršiti epidemiološki nadzor nad virusom i u skladu sa epidemiološkom situacijom donositi mjere zaštite i prevencije od obolijevanja. Korišćenjem medicinskog i sanitetskog materijala, a u skladu sa preporukama na snazi, za vrijeme boravka u kolektivnom smještaju omogućili smo boravak naših korisnika u što sigurnijem okruženju.

U proteklom izvještajnom periodu zaposleni su prisustvovali brojnim obukama, a nastavili su se predstavljati i kao realizatori obuke akreditovane od strane Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu Crne Gore. Usmjeravanjem i odabranim edukativnim programima, nastojimo oblikovati i izgraditi stručne radnike, stručne saradnike i saradnike kompetentne da se izbore sa svakodnevnim izazovima u poslovima socijalne i dječje zaštite.

II. Unaprjeđenje materijalnih uslova rada u JU Centar za dnevni boravak u Prijestonici

Po pitanju unaprjeđenja materijalnih uslova rada JU Centar za dnevni boravak je u toku 2023. godine preduzeo brojne aktivnosti.

Nastavak primjene Dokument menadžment sistema za elektronsko čuvanje i manipulaciju dokumenata omogućio je efikasno korišćenje vremenskih resursa. Adekvatno functionisanje DMS –a počiva na implementaciji sljedećih modula:

- Prijem zahtjeva i evidentiranje
- Dodjela predmeta
- Status predmeta
- Izvještavanje i analitika
- Dashbord
- Administracija

Pristigli zahtjevi u nekoj od mogućih formi su na taj način evidentirani od strane Arhive organa i unijeti su osnovni podaci važni za praćenje kompletnog procesa i to:

- Broj predmeta
- Datum prijema predmeta
- Ime i prezime stranke ili naziv institucije
- Vrsta predmeta
- Prilog predmeta
- Komentar

Benefiti uvođenja pomenutog programa su brojni.

Nadležna osoba prosljedi dokument/zadatak zaposlenom koji je takođe prijavljen na platformu i postavi mu/joj rok za rješavanje kao i očekivani rezultat (urađeno rješenje, izjavu i sl.) povodom istog, što rezultira efikasnim rezultatima u radu. Datum dodjele predmeta se generiše automatski na trenutni datum i vrijeme i nije ga moguće izmijeniti kako bi se izbjegle moguće zloupotrebe.

Jedna od prednosti ovakvog načina arhiviranja dokumentacije jeste kreiranje izvještaja i analitike u realnom vremenu.

Takođe, postoji mogućnost brze pretrage na osnovu zadatog upita. Osim brze pretrage, brzo filtriranje svih dostupnih podataka omogućava lakše upravljenje dokumentacijom, te u krajnjem efikasnom i učinkovitom procesu rada kakvom kontinuirano težimo.

Svi kreirani izvještaji se mogu eksportovati u neki od formata koji su u svakodnevnoj upotrebi – Microsoft Word, Microsoft Excel, PDF ili još neki u zavisnosti od predloženog rješenja i zahtjeva.

U nastavku je uslijedilo osmišljavanje funkcionalnog prostora koji bi zadovoljio potrebe prijema korisnika usluga i poslovnih partnera, te održavanja sastanaka sa njima. S tim u vezi JU Centar za dnevni boravak je bogatiji za modernu salu za sastanke koja je izuzetnog je značaja za poslovanje i imidž svake ustanove. Naša sala za sastanke predstavlja prostor u kome se održavaju važni sastanci i susreti sa roditeljima/starateljima, poslovnim partnerima, ali i kolegijumi članova stručnog tima na kojima se svakodnevno planiraju aktivnosti.

Dalje, sa namjerom da svedemo potrošnju električne energije na minimum, a da pri tome ne narušimo nivo komfora, niti efikasnosti u obavljanju posla, u prethodnom periodu smo birali energetske efikasne izvore. Pomenuto se prvobitno odnosilo na određene mjere ponašanja, zatim i na izbor štednih uređaja. Rezultat povećane efikasnosti osim novčane uštede, jeste i uticaj na očuvanje životne sredine.

Sa namjerom da transport hrane naših korisnika bude u skladu sa najvišim standardima, obavljena je nabavka nove kuhinjske opreme izrađene od visokokvalitetnih materijala što omogućava svježinu hrane i održavanje temperature iste.

Obzirom da smo u prethodnom periodu imali poteškoća koje su se odnosile na korišćenje parking prostora kod pomoćnog objekata od strane neovlašćenih vozila, pristupili smo rješenju problema. Rampa za parking se pokazala kao efikasno sredstvo za sprječavanje neovlašćenog ulaza. Automatska daljinska kontrola za podizanje i spuštanje blokera olakšava svakodnevno korišćenje.

Nabavka 3D štampača je našim korisnicima otvorila vrata novog digitalnog doba. Koristeći se ovim dostignućem tehnologije izradili smo brojne predmete koji pored dekorativne svrhe imaju i funkcionalnu primjenu u svakodnevnom radu (držači za čaše, za olovke, višenamjeski privjesci etc.).

U pogledu unaprjeđenja rada u kabinetu za asistivnu tehnologiju obavljena je nabavka novog aparata za plastificiranje koji omogućava izradu sličica koje olakšavaju svakodnevno funkcionisanje za naše korisnike koji nemaju razvijenu verbalnu komunikaciju ili im ista nije dovoljno razvijena.

Osim aparata za plastificiranje donacijom Prijestonice Cetinje našim korisnicima je uručena interaktivna touch tabla poslednje tehnologije. Interaktivni ekran RM8601K nudi precizno pozicioniranje kako bi se pojednostavilo izuzetno glatko pisano iskustvo koje može efikasno poboljšati interakciju u radu sa korisnicima. Pomenuti kabinet je otvoren implementacijom projekta „Asistivnom tehnologijom do pune inkluzije“ sa ciljem poboljšanja kvaliteta života djece i mladih sa smetnjama u razvoju. Projekat je nastao u okviru grant šeme. Podrška pružanju usluga socijalne i dječje zaštite“ (Budžetska linija: IPA II – Višegodišnji akcioni program za Crnu Goru za zapošljavanje, obrazovanje i socijalne politike 2015-2017).

Unaprjeđenje materijalnih uslova rada u senzornoj sobi je obavljeno na osnovu procijenjenih potreba korisnika. U skladu s tim odrađena je nabavka još jedne terapijske ljuđaške koja pruža brojne dobrobiti:

- Poboljšava pažnju
- Razvija kreativnost i maštu
- Aktivira vestibularni i proprioceptivni sistem
- Poboljšava mišićni tonus
- Poboljšava motorno planiranje i koordinaciju pokreta
- Djeluje umirujuće ili stimulišuće (po potrebi)

Početakom 2023. godine, a u svrhu zadovoljavanja zdravstveno-higijenskih uslova za pružanje usluga podrške za život u zajednici, predstavnici Instituta za javno zdravlje Crne Gore su obavili sanitarno-higijenski pregled zaposlenih. Pored pregleda zaposlenih izvršeno je ispitivanje higijenske ispravnosti radnih površina. Nalaz Instituta za javno zdravlje je ukazao na ispunjenost uslova koji se tiču higijenskog standarda za pružanje usluga podrške za život u zajednici. Krajem oktobra mjeseca Institut za javno zdravlje je opet obavio sanitarno-higijenski pregled zaposlenih koji je ponovo ukazao na ispunjene higijenske uslove.

U toku avgusta mjeseca u JU Centar za dnevni boravak su izvođeni molersko-farbarski radovi u svim prostorijama zgrade, sa namjerom da naši korisnici borave u što ljepšem i funkcionalnijem prostoru.

Istog mjeseca obavljena je nabavka novog namještaja i sanitarija u pomoćnom objektu koji koriste odrasla lica sa invaliditetom. Nabavka je obavljena u skladu sa procijenjenim potrebama korisnika, a koje se odnose prvenstveno na funkcionalnost i udobnost.

Po pitanju unaprjeđenja materijalnih uslova rada u glavnom objektu, sala sa fizioterapiju, kabinet za psihološke, logopedске i oligofrenološke tretmane, kao i sala za sastanke opremljeni su najmodernijim uređajima za grijanje/hlađenje kako bi se povećala energetska efikasnost.

Period za nama obilježila je ustaljena dinamika u pogledu održavanja softvera za elektronsko vođenje i arhiviranje podataka, prvog softvera ovog tipa na teritoriji Crne Gore kada su u pitanju usluge podrške za život u zajednici. U skladu sa tim, stručnjaci iz ove oblasti su kontinuirano radili na modifikovanju softverskog sistema, a sa ciljem otklanjanja grešaka, poboljšanja performansi i/ili prilagođavanja promjenljivim zahtjevima i potrebama organizacije rada.

U JU Centar za dnevni boravak u toku 2023. godine tri puta je vršen nadzor od strane Uprave za inspeksijske poslove – Odsjek za inspekciju socijalne i dječje zaštite. Prvi nadzor je obavljen u julu mjesecu i na istom je ustanovljeno da ustanova posjeduje svu potrebnu dokumentaciju u skladu sa zakonom. Drugi i treći nadzor su obavljeni u oktobru, na njima, je takođe konstatovano da ustanova kao subjekat nadzora posjeduje svu dokumentaciju.

III. Stručno usavršavanje zaposlenih i jačanje profesionalnih kompetenci

Kao i prethodnih godina, jedan od najznačajnijih zadataka zaposlenih u JU Centar za dnevni boravak jeste stručno usavršavanje i jačanje profesionalnih kompetenci zaposlenih. U vezi sa tim, u toku 2023. godine realizovane su brojne obuke.

Krajem januara mjeseca, socijalna radnica je prisustvovala II modulu obuke Senzorna integracija – stručno usavršavanje.

Krajem septembra i početkom oktobra socijalna radnica je prisustvovala III modulu obuke Senzorna integracija – stručno usavršavanje koji je ujedno i poslednji modul. Isti se sprovodio u prostorijama Sensorijuma iz Beograda i na njemu su prikazivane studije slučaja, te provjera teorijskog i praktičnog znanja.

Senzorna integracija je termin za proces kojim nervni sistem obrađuje informacije koje putem čula (čulo vida, sluha, dodira, mirisa, ukusa, vestibularnog i proprioceptivnog) u velikom broju pristižu u naš mozak svakog trenutka. Ova neurobiološka aktivnost omogućava mozgu da organizuje i integriše sve čulne informacije (stimuluse), te ih tako integrisane koristi za kretanje, učenje i ponašanje. Integracija svih čula je neophodna da bi se ostvarila funkcionalna reakcija našeg organizma. Poremećaj senzorne integracije utiče na mnoge aspekte razvoja, te se tretman senzorne integrativne disfunkcije pokazao kao izuzetno važan oblik tretmanskog djelovanja koji iziskuje veći broj obučanih stručnjaka tzv. pedagoga senzorne integracije.

Sistem menadžmenta kvalitetom poznatiji kao ISO 9001:2015 predstavlja međunarodni standard koji sadrži zahtjeve za sistem upravljanja kvalitetom u poslovnoj organizaciji koje organizacija mora ispuniti da bi uskladila svoje poslovanje sa međunarodno priznatim normama. Kako je jedan od ciljeva kojima teži JU Centar za dnevni boravak nadogradnja sistema kvaliteta za efikasnije poslovanje i pružanje usluga, u prvoj polovini 2022. godine uveden je upravljački sistem – sistem kvaliteta (24.6.2022. godine). Pomenuti sistem čine organizaciona struktura, odgovornost subjekata u organizaciji, procesi i resursi potrebni za upravljanje sistemom. Svrha ovog standarda je povećanje efikasnosti organizacije kroz primjenu procesnog pristupa. Njegova prednost je obezbjeđenje veza između pojedinačnih procesa, sektora i njihove interakcije. Brojne su prednosti implementacije standarda ISO 9001:2015:

- sticanje i/ili učvršćivanje poslovnog povjerenja kod postojećih i potencijalnih korisnika
- poboljšanje poslovne sposobnosti i produktivnosti postizanje i održavanje stabilnog nivoa kvaliteta usluga radi zadovoljavanja zahtjeva i izraženih potreba korisnika
- povećanje zadovoljstva korisnika

Prva nadzorna provjera standarda ISO 9001:2015 u JU Centar za dnevni boravak je obavljena **11.07.2023. godine**. Cilj pomenute provjere je bio provjera usaglašenosti sistema sa zahtjevima standarda ISO 9001, zahtjevima klijenata i najvišeg rukovodstva. Za kriterijume izvršene provjere uzeti su:

- Izvještaj sa prethodne provjere
- Referentni standard(i)
- Dokumentacija sistema upravljanja organizacijom na dan provjere

Standard ISO 9001:2015 omogućava preciziranje zahtjeva za sistem upravljanja kvalitetom koje organizacija/ustanova mora da ispuni kako bi pokazala svoju sposobnost da svoje usluge pruža na adekvatan način. Pomenutim se povećava zadovoljstvo korisnika i roditelja/staratelja uz poštovanje važeće zakonske regulative.

Fizioterapeutkinja iz JU Centar za dnevni boravak je prisustvovala obuci pod nazivom "Reedukacija psihomotorike u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji – po modelu prof.dr. Svetomira Bojanina" u Beogradu.

Prvi modul je održan 30.9 - 1.10.2023 godine. Na istom naša stručna saradnica je stekla znanje o teorijskim osnovama disharmoničnog razvoja, autizma, adhd, intelektualne ometnosti i cerebralne paralize, te poremećaja senzorne integracije.

Drugi modul je održan 7.10 - 8.10.2023. godine. On je podrazumijevao praktičan rad, vježbe opšte i specifične reedukacije psihomotorike (vježbe doživljaja tjelesne cjelovitosti, vježbe polje pokreta, vježbe lateralizovanosti tijela, vježbe za osamostaljivanje pokreta, vježbe doživljaja ritma).

Treći modul je održan 14.10-15.10.2023. godine. Na ovom modulu polaznici su stekli znanja iz oblasti primjene instrumenata za dijagnostičku procjenu autizma, instrumenti opšte defektološke dijagnostike. Praktični rad: vježbe opšte i specifične reedukacije psihomotorike (autizam, adhd, io) i relaksacije.

Četvrti modul je održan 6.11-7.11.2023. godine. Ovaj modul je održan online i na njemu je odrađen prikaz studija slučaja, te evaluacija istih, ocjenjivanje uspješnosti zadatka i sertifikacija.

Rješenjem Gradonačelnika Prijestonice Cetinje br. 01-129/23-178/3 od 06.06. 2023. godine imenovana je Komisija za usmjeravanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama Prijestonice Cetinje. Među članovima imenove komisije su i dvije zaposlene iz JU Centar za dnevni boravak, psihološkinja i socijalna radnica.

Supervizija, po principima razvojno-integrativnog modela, se sprovodi u Zavodu za socijalnu i dječju zaštitu već dvije godine. Ovaj oblik eksterne supervizijske podrške sprovodi se po novoj metodologiji, kroz rad u manjim grupama, a namijenjena je stručnim radnicima i stručnim saradnicima u centrima za socijalni rad i kod pružaoca usluga, koji neposredno rade sa korisnicima, bez obzira na radno iskustvo. Supervizija primarno služi razvoju pojedinca i organizacije iz koje dolazi. Ona unaprijeđuje ponašanje ljudi u njihovim profesionalnim ulogama, uzimajući u obzir lični, organizacijski i društveni aspekt.

Početak februara započeo je novi treći ciklus ovakvog oblika grupnog rada na kojem su učešće uzela dva psihologa iz JU Centar za dnevni boravak. Formirane su 3 grupe za rad uživo kao i 2 grupe za rad preko zoom platforme. Svaku grupu čini 7 članova, što znači da od februara 2023. godine, ukupno 35 zaposlenih ima mogućnost da učestvuje u grupnoj superviziji među kojima su i naši zaposleni.

Supervizija nudi:

- Pojašnjavanje profesionalnih zadataka, funkcija i uloga
- Razumijevanje složenih profesionalnih pitanja
- Podršku u teškim i izazovnim profesionalnim situacijama
- Kreativna rješenja
- Otkrivanje i proširivanje ličnih resursa
- Stvaranje mosta između teorije i prakse
- Otvorenost prema različitim vrijednostima i preispitivanje vlastitih stavova
- Prevenciju nasilja na radnom mjestu i sagorijevanja na poslu.

Supervizija obezbjeđuje očuvanje profesionalnih standarda i standarda kvaliteta rada, a ovi standardi mogu biti lični, profesionalni i organizacioni, bilo da su eksplicitno određeni ili ne. Zadatak supervizije jeste da obezbijedi stručnim radnicima profesionalno okruženje u okviru kojeg oni mogu biti efikasni, odgovorni, kreativni profesionalci, usmjereni na razvijanje profesionalnih vještina i kao takva, ona je pokretač profesionalnog razvoja.

Činjenica da stručni radnici lično osjećaju posljedice neposrednog angažovanja na kompleksnim problemima korisnika, zahtijeva posebnu vrstu podrške od strane supervizora. U ovom procesu stručni radnici sagledavaju sopstvenu ulogu u interakciji s korisnicima, a kroz promišljanje i analiziranje odnosa iz različitih perspektiva grade lični stil i jedinstvenost profesionalnog identiteta. Kroz realizaciju ove funkcije integrišu se lični i profesionalni razvoj stručnih radnika, s posebnim akcentom na unutrašnju samosuperviziju.

Adekvatno korišćenje funkcija supervizije pomaže stručnim radnicima da usluge korisnicima pružaju na principima poštovanja prava korisnika, povjerljivosti i zaštite njihovih najboljih interesa, da sintetišu i koriste svoja profesionalna znanja, usklađuju svoja profesionalna očekivanja sa zahtjevima službe, teže ka profesionalnom razvoju i redovno se usavršavaju u pojedinim oblastima rada. Potrebe za supervizijom determinisane su vrijednostima koje ona nosi.

Osnovna vrijednost supervizije sadržana je u obezbjeđivanju kontinuiranog profesionalnog razvoja i poboljšavanju kvaliteta usluga koje se pružaju. Dalje, vrijednosti supervizije su i u učenju iz ličnog iskustva, razvijanju svijesti o prihvatanju problema i teškoća u radu, razvoju emocionalnih kapaciteta i kapaciteta nošenja sa stresom koji prati rad s korisnicima. Pored toga, supervizijom se vrši integracija praktičnih iskustava s teorijskim znanjima, pruža se podrška pomagačima u njihovom profesionalnom radu, razvija mašta i kreativnost.

Supervizija stvara mogućnost reflektovanja svog profesionalnog odnosa prema klijentu, preispitivanja svoje profesionalne prakse čime se povećava samopouzdanje stručnih radnika u njihov profesionalni rad.

Ključnu ulogu u procesu uspostavljanja supervizije u ustanovama socijalne i dječje zaštite ima Zavod za socijalnu i dječju zaštitu, koji pruža eksternu supervizijsku podršku. Time se postiže načelno najveći stepen nezavisnosti odnosno neutralnosti.

Dvoje zaposlenih je u proteklom periodu, u trajanju 10 mjeseci, bilo uključeno u proces supervizije. U zasebnim timovima, koje su sačinjavali stručni radnici različitih profesija, naši zaposleni su imali priliku da kroz razmjenu iskustava odnosno povratnih informacija, budu podrška ostalim članovima tima i na taj način unaprijede lične i profesionalne kompetencije. Sam proces supervizije je vođen i usmjeravan od strane iskusnih supervizora Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu. Na svakom pojedinačnom susretu jedan od supervizanata bi iznio svoj izazov, nedoumicu ili problem sa kojim se susrijeće na ličnom i profesionalnom planu, i na taj način bi bio u fokusu supervizije. Prema unaprijed dogovorenom planu, ostali supervizanti bi pod nadzorom supervizora, slali poruke razumijevanja i podrške, i tek na kraju predlagali rješenja problema.

Na taj način, zaposleni su stekli mnogobrojne dobiti od procesa supervizije, koje se u najvećoj mjeri odnose na poboljšanje kvaliteta obavljanja profesionalnih zadataka te podizanje osjećaja zadovoljstva sobom i poslom. Posebna dobrobit supervizije se ogleda u boljem razumijevanju zaposlenih o sopstvenim kapacitetima, ulozi koju imaju u organizaciji/ustanovi, kao i odgovornostima i ograničenjima istih.

Osim toga, zaposleni su bili u prilici da se na posredan način bave i negativnim uticajem stresa, kome su neminovno izloženi i koji može dovesti do profesionalnog izgaranja. Upravo kroz supervizijski proces spoznali su načine kako da razvijaju otpornost prema sindromu izgaranja odnosno kako da zaštite svoj privatni život. Lična perspektiva u smislu viđenja problema, viđenja sebe i viđenja rješenja, sastavni su dio svake supervizije. Supervizija nikako nije mjesto na kome se mišljenja nameću, već samo šire i oplemenjuju.

Na javnom pozivu za akreditaciju programa obuke koji je objavio Zavod za socijalnu i dječju zaštitu, članovi stručnog tima su dostavili plan i program obuke pod nazivom „**Osnovi primjene Montessori pedagogije u radu sa korisnicima centara za dnevni boravak**“. Plan je usvojen i akreditovan od strane Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu na vremenski period od 5 godina.

U skladu sa pravilnikom o sprovođenju akreditovanih programa obuke, napisani su i Zavodu dostavljeni sljedeći dokumenti: Obavještenje i Agenda. Obavještenje se odnosilo na javni poziv zainteresovanim kandidatima, i u njemu su sadržane osnovne informacije o samom programu obuke i predavačima. Program obuke je prvenstveno namijenjen zaposlenim ali i potencijalno zaposlenim stručnim radnicima, stručnim saradnicima i saradnicima u centrima za dnevni boravak.

Cilj programa obuke je sticanje stručnih kompetencija za primjenu Montessori pedagogije u centrima za dnevni boravak u Crnoj Gori. Na taj način bi se unaprijedio kvalitet života djece i mladih sa smetnjama u razvoju kroz povećanje kompetencija zaposlenih stručnih radnika, stručnih saradnika i saradnika u centrima za dnevni boravak u Crnoj Gori. Realizatori obuke su Dijana Mlađen (nastavnik predškolskog vaspitanja) i Jovan Martinović (psiholog). Pored ovih informacija, Obavještenje je sadržalo i informacije o mjestu i vremenu održavanja obuke, rokovima za prijavu kandidata, cijeni obuke i slično.

Agendom je precizno definisan, odnosno vremenski uokviren plan sprovođenja pojedinačnih aktivnosti poput teorijskog izlaganja, praktičnih vježbi sa Montesori priborom, pauzama.

Tako je JU Centar za dnevni boravak u toku 2023. godine triput realizovao akreditovani program obuke „**Osnovi primjene Montesori pedagogije u radu sa korisnicima centara za dnevni boravak**“.

Prva obuka je održana **11.2.2023.** godine. Obuka je sprovedena u prostorijama JU Centar za dnevni boravak djece i omladine sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom u Prijestonici Cetinje, na adresi Bajice 72, Cetinje. Obuku je pohađalo 11 kandidata.

Naredna, druga po redu obuka je realizovana **11.3.2023. godine**. Ovoj obuci je prisustvovalo 9 kandidata.

Treća, obuka u prvom dijelu godine realizovana **22.4.2023. godine**. Obuku je uspješno završilo 5 kandidata.

U drugom dijelu godine realizovana je četvrta obuka **9.9.2023. godine**. Obuku je završilo ukupno 8 kandidata.

Važno je pomenuti da je svaka obuka sprovedena na način predviđen Agendom, kroz četiri različita modula ukupnog trajanja 8 časova.

U okviru prvog modula polaznici obuke su bili upoznati sa: Teorijskom zasnovanošću Montesori pedagogije i njenom usklađenošću sa aktuelnom praksom u socijalnoj i dječjoj zaštiti; Ciljevima i zadacima obuke; Biografijom Marije Montesori i istorijatom Montesori pedagogije; Osnovnim načelima Montesori pedagogije i njenom naučnom utemeljenju; Periodima posebne osjetljivosti u razvoju djeteta; Značajem posebno pripremljene okoline i Montesori pribora, i sa Značajem razvoja vještina svakodnevnog života.

U okviru drugog modula, polaznici obuke su upoznati sa značajem podsticanja čulnih sposobnosti. Nakon uvodnog teorijskog izlaganja usmenim putem, uz vizuelnu podšku u vidu Power point prezentacije, predavači su metodom demonstracije prikazali praktičnu upotrebu pribora. Polaznici su dobili priliku, da uz nadzor predavača, samostalno upotrijebe pribor na demonstrirani način, kao i mogućnost da sa predavačima diskutuju o značaju i mogućnostima primjene pribora u radu sa korisnicima.

Treći modul se odnosio na značaj i praktičnu primjenu Montesori pribora namijenjenog razvoju matematičkih sposobnosti i vještina. Kao i na prethodnim modulima, nakon teorijskog izlaganja, pristupilo se demonstraciji upotrebe pomenutog pribora.

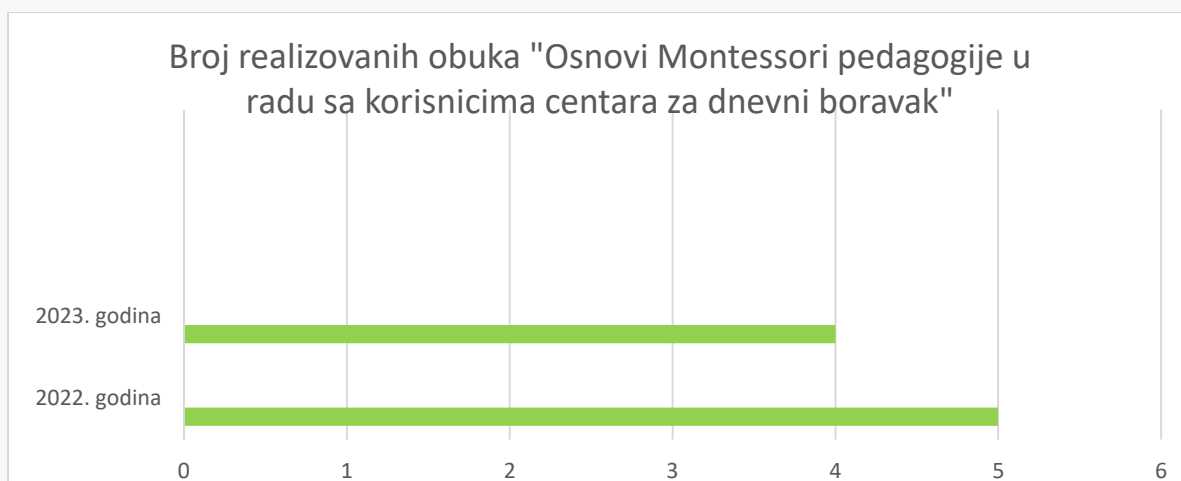
Poslednji, četvrti modul obuke se ticao domena razvoja jezičkih i govornih sposobnosti kod djece. U uvodnom teorijskom izlaganju istaknut je značaj ranog razvoja govora, naročito usvajanja novih pojmova, a govorilo se i o predvještina pisanja i čitanja.

O stepenu zadovoljstva kandidata kvalitetom obuke govorimo na osnovu rezultata upitnika koji je kreiran posebno za ovu priliku. Riječ je o petostepenoj skali Likertovog tipa. Tvrdnje, odnosno ajtemi sa upitnika, odnosili su se na: uslove u kojima se sprovodila obuka (tehnička opremljenost);

odnos predavača prema kandidatima; mjeru u kojoj je cjelokupna obuka ispunila očekivanja kandidata, primjenu naučenih znanja u budućem radu.

Pored mogućnosti da brojnom vrijednošću (1 Uopšte se ne slažem – 5 U potpunosti se slažem) izraze stepen slaganja sa tvrdnjama upitnika, polaznici su imali i mogućnosti da odgovorima esejskog tipa iznesu sopstvene sugestije ili komentar za svaku tvrdnju ponaosob.

Polaznici iznose pozitivne kritike na račun predavača.

U 2023. godini nije bilo moguće realizovati veći broj obuka zbog rekonstrukcije Bajičke ulice, te nemogućnosti premještanja cjelokupnog kabineta za Montessori pedagogiju iz JU Centar za dnevni boravak na drugoj lokaciji.

U cilju razvoja djetetovih potencijala, kao sa ciljem razvoja i unaprjeđenja odnosa na nivou lokalne zajednice, između JPU „Zagorka Ivanović“ i JU Centar dnevni boravak, realizovana su psihološka savjetovanja za djecu koja pohađaju ovu predškolsku ustanovu i za njihove roditelje.

Psihološka savjetovanja realizovana su individualno i grupno. Savjetovanja su realizovana u smislu pružanja podrške individualno roditeljima, individualno djeci, kao i grupno gdje bi savjetovanju prisustvovali roditelj i dijete.

Od početka godine realizovano je ukupno **91 savjetovanja** u cilju pružanja podrške roditeljima i djeci.

U radu sa djecom, odnosno tokom razgovora sa roditeljima psiholozi uočavaju različite razvojne poteškoće ali i neprimjerene ponašajne obrasce u odnosu dijete-roditelj.

Po dogovoru sa direktoricom JPU „Zagorka Ivanović“ g-đom Majom Mićunović, savjetovanja će biti obustavljena od maja mjeseca 2023. godine obzirom na porast broja korisnika i zaduženja zaposlenih JU Centar za dnevni boravak na primarnom radnom mjestu.

Krajem juna Javna ustanova „Dnevni centar za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju – Tivat“ u saradnji sa prof. dr Miodragom Stankovićem, je organizovao dvodnevnu obuku na temu „Poremećaj iz spektra autizma – vodič za rano prepoznavanje, dijagnostiku i intervencije u radu

sa djecom i porodicama“. Obuka se održala u prostorijama Opštine Tivat i okupila je oko 30 učesnika/ca.

Realizator obuke je bio prof. dr Miodrag Stanković, specijalista dječje psihijatrije, bihejvioralni i sistemski psihoterapeut, supervizor u okviru edukacije iz bihejvioralno kognitivne terapije Srpske asocijacije bihejvioralno kognitivnih terapeuta, direktor Centra za bihejvioralno-kognitivnu psihoterapiju, član evropske asocijacije psihoterapeuta (EAP), odgovorni nastavnik za specijalizaciju iz dječje i adolescentne psihijatrije na Medicinskom fakultetu u Nišu, član Radne grupe Ministarstva zdravlja Republike Srbije za unaprjeđenje rada sa djecom i porodicama djece sa poremećajem iz spektra autizma.

Cilj projekta je osavremenjivanje znanja iz oblasti neurorazvojnih poremećaja djece, unaprjeđenje znanja iz oblasti dijagnostike i terapije poremećaja iz spektra autizma, razmjena iskustava u pružanju intervencija djeci i porodicama sa poremećajem iz spektra autizma i upoznavanje sa modelima unaprjeđenja multidisciplinarnе saradnje. Učešće na pomenutoj obuci su uzele dvije psihološkinje iz JU Centar za dnevni boravak.

Kao vid jačanja profesionalnih kompetenci zaposlenih u JU Centar za dnevni boravak saradnja sa drugim institucijama na lokalnom i nacionalnom nivou predstavlja veoma važan zadatak. Tako je predstavnica ustanove učestvovala u kreiranju Lokalnog akcionog plana za sprječavanje diskriminacije i promociju jednakosti (LAP) za Prijestonicu Cetinje za period 2024-2026.

Invaliditet proističe iz interakcije lica sa invaliditetom sa barijerama u okruženju i barijerama koje se odražavaju u stavovima zajednice, a otežavaju puno i efektno učešće lica sa invaliditetom u široj društvenoj zajednici na principima jednakosti sa ostalim članovima društvene zajednice. Primjena socijalnog modela ima za cilj da se otklone socijalne i barijere iz okruženja, kako bi osobe s invaliditetom živjela samostalno i uživala ista prava kao i ostali građani/ke. Ova promjena paradigme stavlja veći naglasak na činioce iz okruženja koji utiču na lica s invaliditetom.

Naime, barijere u izgrađenom okruženju su te koje sprečavaju pristup službama i ometaju učešće lica s invaliditetom u društvenom životu. Sem barijera u izgrađenom okruženju, lica s invaliditetom se suočavaju i sa ostalim: informacionim, barijerama u svijesti ljudi, barijerama u zakonima, a posebno u primjeni regulative.

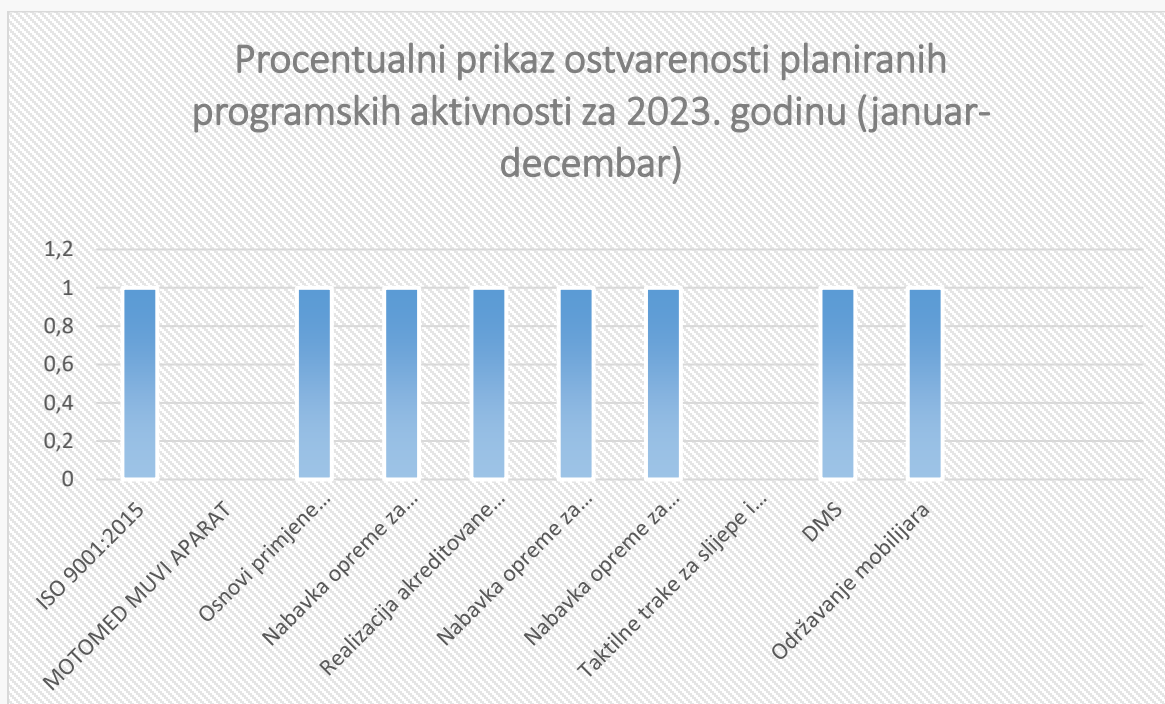
Polazeći od osnovnog načela da su svi građani/građanke, jednaki pred zakonom, te da uživaju jednaku zaštitu svojih prava bez diskriminacije po bilo kom osnovu, bez obzira na lično ili neko drugo svojstvo, te opšte zabrane diskriminacije koja je propisana i Konvencijom UNa o pravima lica sa invaliditetom kao i protokolom broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda iz 2000. godine, neophodno je stvoriti pravne pretpostavke za uvođenje svih standarda kojima se obezbjeđuje puno i efektivno uživanje ljudskih prava i sprječavanje ili otklanjanje diskriminacije lica sa invaliditetom.

Kreiranje pomenutog LAP-a je usmjereno na ukazivanje nedostataka, te ono što nedostaje u Lokalnoj samoupravi na Cetinju je i nedovoljna uključenost OSI u oblasti javnih politika, kao i upoznavanje sa instrumentima zaštite koje posjeduje Lokalna samouprava na promociji i većoj zastupljenosti politika invalidnosti na Lokalnom nivou, kao što su institut slobodne stolice.

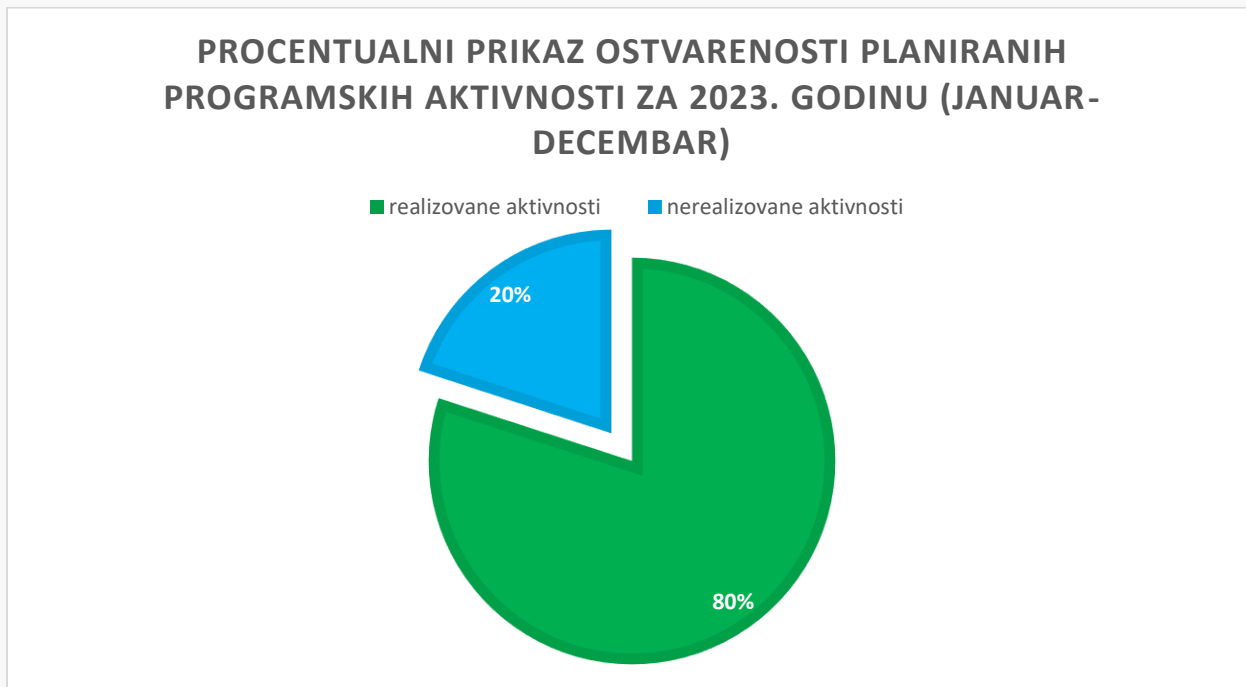
Takođe, u nedovoljnoj mjeri je tretirano pitanje žena sa invaliditetom, ka ostvarivanju njihovih prava, u dijelu reproduktivnog zdravlja, roditeljstva, zapošljavanja, kao i sveukupnog integrisanja u društvo.

Direktor ustanove Božidar Drecun je uzeo učešće na VIII Zimskoj edukaciji na Kopaoniku (20-23.12.2023. godine). Na istoj je bilo govora o funkcionisanju ustanova socijalne i dječje zaštite, te primjerima dobre prakse. Osim pomenutog, jedna od ključnih tema bila je i tema kreiranja socijalne politike.

Grafikon 1. Prikaz ostvarenosti planiranih programskih aktivnosti za 2023. godinu (januar-decembar)

Grafikon 2. Prikaz ostvarenosti planiranih programskih aktivnosti za 2023. godinu (januar-decembar)

Procenat realizacije planiranih programskih aktivnosti za 2023. godinu iznosi 70%.

Razlozi nerealizovanja dvije gorenavedene programske aktivnosti (taktilne trake sa slijepo i slabovide i Motomed Muvi apart) jesu što je realizacija istih planirana kroz potencijalne donacije obzirom da predstavljaju veliki izdatak za budžet JU Centar za dnevni boravak.

IV. Realizacija koncepta rada Centra za dnevni boravak i specifikacija pružanih usluga

U proteklom izvještajnom periodu usluge JU Centar za dnevni boravak je koristilo 29 korisnika.

Rad sa korisnicima je primarno organizovan prema uzrastu, te u skladu sa tim dvije grupe korisnika čine odrasla lica sa invaliditetom.

Početak jula 2023. godine JU Centar za dnevni boravak je zahtjevom proširio Licencu za obavljanje djelatnosti socijalne i dječje zaštite, čime je usluga dnevnog boravka za odrasla lica sa invaliditetom proširena sa 5 na 10 korisnika koji mogu koristiti usluge.

Drugi segment rada JU Centar za dnevni boravak se odnosi na rad sa djecom sa smetnjama u razvoju kojima je potrebna dodatna stručna pomoć i podrška, a koji su uključeni u vaspitno-obrazovni sistem. Rad sa djecom sa smetnjama u razvoju je također organizovan kroz individualne tretmane i grupne tretmane

Tabela 1. Usluga dnevnog boravka za period januar-decembar 2023. godine

Dnevni boravak	29
-----------------------	-----------

Tabela 2. Godišnja odsustva korisnika za period januar – decembar 2023. godine

Godišnja odsustva	Broj Dosijea korisnika	Broj izostanaka
<u>Odsustva korisnika starijih (18 +)</u>	1	209
	4	188
	5	177
	6	153
	8	71
	9	73
	11	92
	19	62
	10	34
<u>Odsustva korisnika (18 -)</u>	12	179
	13	93
	14	134
	15	89
	20	171
	21	87
	22	123
	26	78
	27	51
	28	21
	29	35
	30	45
	31	111
	32	66
	33	85
	34	32
	35	20
	36	23
	37	1
	38	22
39	29	
40	2	

U okviru Pravilnika o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici ("Službeni list Crne Gore", br. 063/19 od 18.11.2019) sadržana uputstva su primijenjena u izradi dokumentacije za rad sa korisnicima.

U izradi individualnih planova rada učestvovali su predstavnici nadležnog Centra za socijalni rad, JU Centar za dnevni boravak kao pružalac usluge, korisnici u skladu sa svojim mogućnostima i roditelji/zakonski zastupnici.

Nakon isteka roka važenja individualnih planova rada, jednom u šest mjeseci se vrši ponovni pregled na osnovu kojeg se izrađuje zaključak i izvještaj o korisniku na propisanim obrascima PU-IK (Izvještaj o korisniku) i PU-ZPP (Zaključak ponovnog pregleda).

U skladu sa gorenavedenim Pravilnikom o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici ("Službeni list Crne Gore", br. 063/19 od 18.11.2019) vođena je i ostala dokumentacija koja se odnosi na liste praćenja, evidenciju dnevnih događaja, evidenciju aktivnosti na osiguranju bezbjednosti i drugo.

Programske aktivnosti planirane za 2023. godine su u pogledu rada sa korisnicima uspješno realizovane.

U rad sa korisnicima su uključeni stručnjaci različitih profila kao što su: psiholog, logoped, fizioterapeut, socijalni radnik i pedagog senzorne integracije.

Individualni oblik rada sprovodili su stručnjaci koji su:

- Učestvovali u radu mulidisciplinarnog tima u okviru kojeg se vršila procjena sposobnosti korisnika, planiranje budućih aktivnosti, realizacija, te evaluacija individualnih planova rada u skladu sa predviđenim rokovima
- Učestvovali u organizaciji osnovnih vaspitno-obrazovnih aktivnosti za djecu u okviru individualnih tretmana uz primjenu odgovarajuće didaktike
- Sprovodili radno-okupacione i kreativne aktivnosti na individualnim tretmanima uz primjenu različitih tehnika i materijala
- Održavali posredne kontakte sa korisnicima i porodicama korisnika koji zbog otežane epidemiološke situacije i ugroženog zdravstvenog stanja nijesu bili u mogućnosti koristiti usluge JU Centar za dnevni boravak.
- Održavali direktne kontakte sa roditeljima nudeći psihološko i drugo savjetovanje u kriznim porodičnim situacijama uz poštovanje preporuka nadležnih organa i epidemioloških mjera na snazi
- Učestvovali u planiranju i realizaciji aktivnosti van sjedišta JU Centar za dnevni boravak u skladu sa preporukama nadležnih organa i epidemiološkim mjerama na snazi
- Ostvarili saradnju sa organizacijama na lokalnom nivou i organizacijama lokalne samouprave sa ciljem preduzimanja zajedničkih napora u pravcu podizanja nivoa svijesti i kreiranja inkluzivnog društva.

Tabela 3. Aktivnosti u okviru korisničke grupe iznad 27 starosti godina za period januar – decembar 2023. godine

Aktivnosti u okviru korisničke grupe		2023 Januar- Decembar
Planirane godišnje aktivnosti u okviru korisničke grupe	Kreativne radionice	43
	Kulinarske radionice	45
	Muzičko-plesne radionice	46
	Gradske šetnje/sportske aktivnosti	89
Realizovane godišnje aktivnosti u okviru korisničke grupe	Kreativne radionice	34
	Kulinarske radionice	36
	Muzičko-plesne radionice	37
	Gradske šetnje/sportske aktivnosti	71

Iz prikaza u tabelama se da zaključiti da planiranje i realizacija grupnih aktivnosti ima veoma značajno mjesto u cjelokupnoj organizaciji rada JU Centar za dnevni boravak.

Epidemiološka situacije u svijetu izazvana pandemijom korona virusa Covid 19 je uticala na izmjenu i prilagođavanje organizacije rada u ustanovama socijalne i dječje zaštite.

Tako je rad u JU Centar za dnevni boravak organizovan kroz individualne tretmane, kao i grupne uz maksimalno poštovanje epidemioloških preporuka sa ciljem omogućavanja našim korisnicima da borave u sigurnom okruženju – kolektivnom smještaju.

Od 1.11. 2023. godine obustavljen je prevoz korisnika. Obzirom da su u toku radovi na drugoj fazi rekonstrukcije Bajičke ulice, saobraćaj se obavlja alternativnim putem, koji je trenutno preopterećen protokom saobraćaja svih kategorija vozila.

Osim pomenutog, stanje alternativnog puta nije adekvatno jer ne ispunjava bezbjedonosne uslove koji su neophodni za prevoz naših korisnika, koji su dio najranjivije kategorije društva.

U vezi s tim, obavijestili smo korisnike i roditelje/staratelje da do završetka radova na rekonstrukciji Bajičke ulice nećemo pružati usluge prevoza, a imajući u vidu najbolji interes naših korisnika i njihovih potreba koje se odnose na sigurno okruženje, koje je navedeno kao standard za pružanje usluge dnevnog boravka u članu 6 Pravilnika o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici („Službeni list Crne Gore“, br. 063/19 od 18.11.2019. godine).

Stručnjaci različitih profila (psiholog, logoped, oligofrenolog, pedagog senzorne integracije...) sprovodili su individualne tretmane sa korisnicima usluga JU Centar za dnevni boravak.

U skladu s tim, rad **psihologa** sa korisnicima je bio usmjeren na:

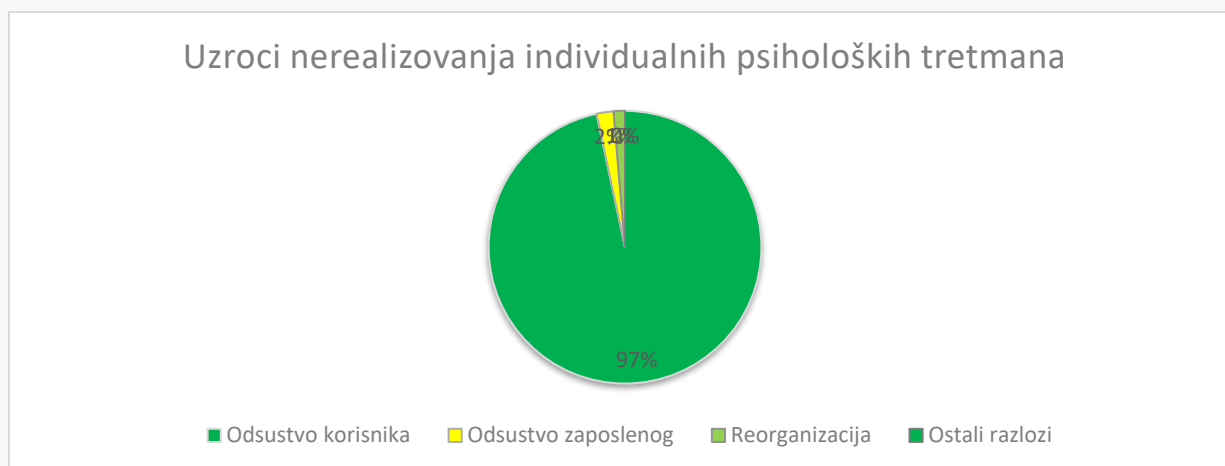
- Stimulisanje opštih kognitivnih sposobnosti
- Procjena sposobnosti korisnika
- Podsticanje mašte i kreativnosti
- Razvoj emocionalne stabilnosti

- Razvoj strpljenja i tolerancije na frustraciju
- Razvoj vještina komunikacije
- Razvoj samopouzdanja i samopoštovanja
- Psihološka procjena korisnika u adaptacionom periodu
- Učešće u radu multidisciplinarnog tima
- Psihološko savjetovanje roditelja/staratelja
- Intenzivan rad sa korisnicima koji ispoljavaju neki od oblika problematičnog ponašanja

Tabela 4. Individualni psihološki tretmani za period januar - decembar 2023. godine

Individualni psihološki tretmani	2023 Januar- Decembar
Planirani godišnji tretmani	581
Realizovani godišnji tretmani ¹	378

Grafikon 3. Prikaz uzroka nerealizovanja individualnih psiholoških tretmana za period jul – decembar 2023. godine

¹ Korisnici broja dosijea 31 i 27 su boravili 3 mjeseca na Insitutu za patologiju govora „Đorđije Kostić“ u Beogradu. Korisnici broja dosijea 12 i 21 su na osnovu odluke roditelja/staratelja, a usled pogoršanja opšteg stanja na privremenom odsustvu sa većine tretmana.

Tabela 5. Grupni psihološki tretmani za period januar - decembar 2023. godine

Grupni psihološki tretmani	2023 Januar- Decembar
Planirani godišnji tretmani	88
Realizovani godišnji tretmani	39

Grafikon 4. Prikaz uzroka nerealizovanja grupnih psiholoških tretmana za period jul – decembar 2023. godine

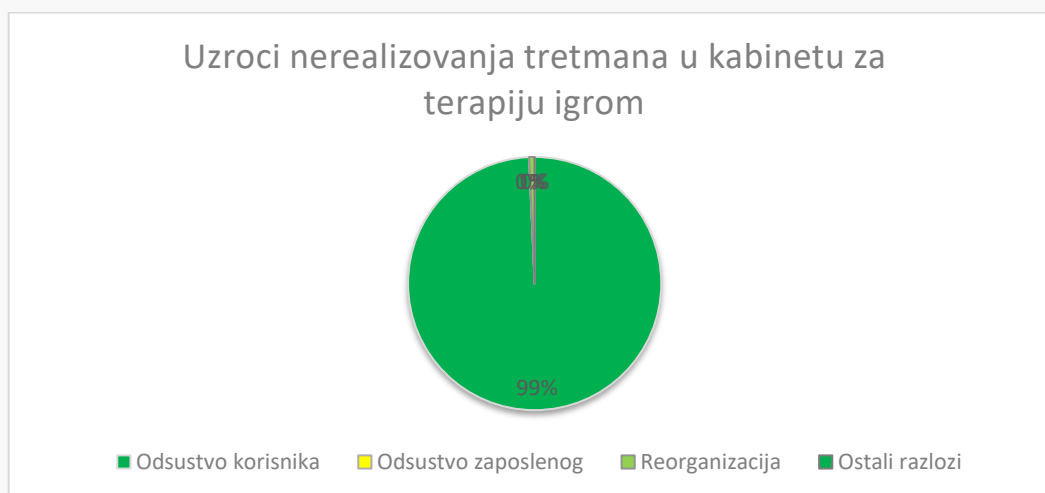
Tretmani u kabinetu za **Terapiju igrom** su se realizovali u okviru individualnog pristupa terapeuta. Terapija igrom omogućava djetetu:

- Da se izražava na prirodan način obzirom da je igra snažna potreba djetetove prirode.
- Da razvije kognitivne, emocionalne, socijalne i fizičke vještine jer je igra “jezik djetinjstva”.
- Da se lakše nosi sa stresnim situacijama i razumiju stresna iskustva.
- Da iskaže lične potrebe i razvije samoizražavanje.
- Da osnaži komunikaciju, emocionalno blagostanje, samoregulaciju, samopoštovanje, kreativno rješavanje problema, moralni i psihološki razvoj

Tabela 6. Individualni tretmani u kabinetu za terapiju igrom za period januar – decembar 2023. godine

Individualni tretmani u kabinetu za terapiju igrom	Januar - Decembar 2023
Planirani godišnji tretmani	415
Realizovani godišnji tretmani ²	286

Grafikon 5. Prikaz uzroka nerealizovanja tretmana u kabinetu za terapiju igrom za period jul – decembar 2023. godine

Rad **fizioterapeuta** u JU Centar za dnevni boravak u toku 2023. godine se bazirao na:

- Učešće u radu multidisciplinarnog tima
- Učešće u postupcima procjene stanja korisnika
- Sprovođenje kineziterapije u individualnom radu sa korisnicima
- U skladu sa ljekarskom dijagnozom (dr. fizijatrije) planira i sprovodi fizioterapeutski tretman
- Prati stanje i napredak korisnika, prema potrebi i konsultaciji sa ljekarom prilagođava fizioterapeutski tretman

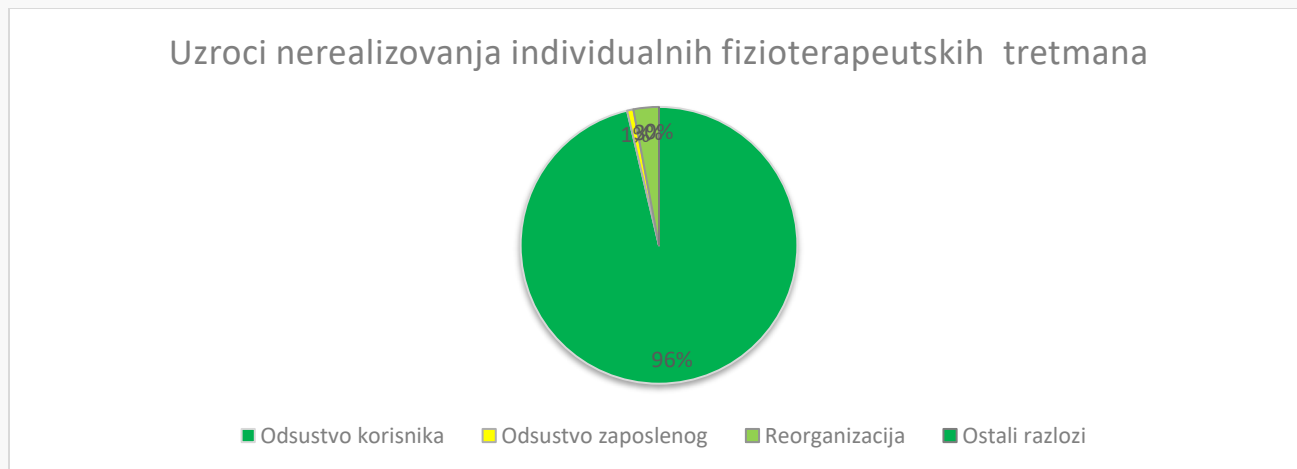
² Korisnici broja dosijea 31 i 27 su boravili 3 mjeseca na Insitutu za patologiju govora „Đorđije Kostić“ u Beogradu.

- Sarađuje sa korisnicima i roditeljima sa ciljem razvijanja pozitivnih odnosa i izgradnje motivacije neophodne za napredak u terapijskom procesu

Tabela 7. Fizioterapeutski tretmani za period januar – decembar 2023. godine

Fizioterapeutski tretmani		2023 Januar- Decembar
Individualni fizioterapeutski tretmani	Planirani godišnji tretmani	800
	Realizovani godišnji tretmani ³	233
Grupni fizioterapeutski tretmani	Planirani godišnji tretmani	317
	Realizovani godišnji tretmani	249

Grafikon 6. Prikaz uzroka nerealizovanja individualnih fizioterapeutskih tretmana za period jul – decembar 2023. godine

³ Korisnik broja dosijea 5 nije koristio usluge JU Centar za dnevni boravak duži vremenski period zbog pogoršanog zdravstvenog stanja koje je rezultiralo smrtnim ishodom.

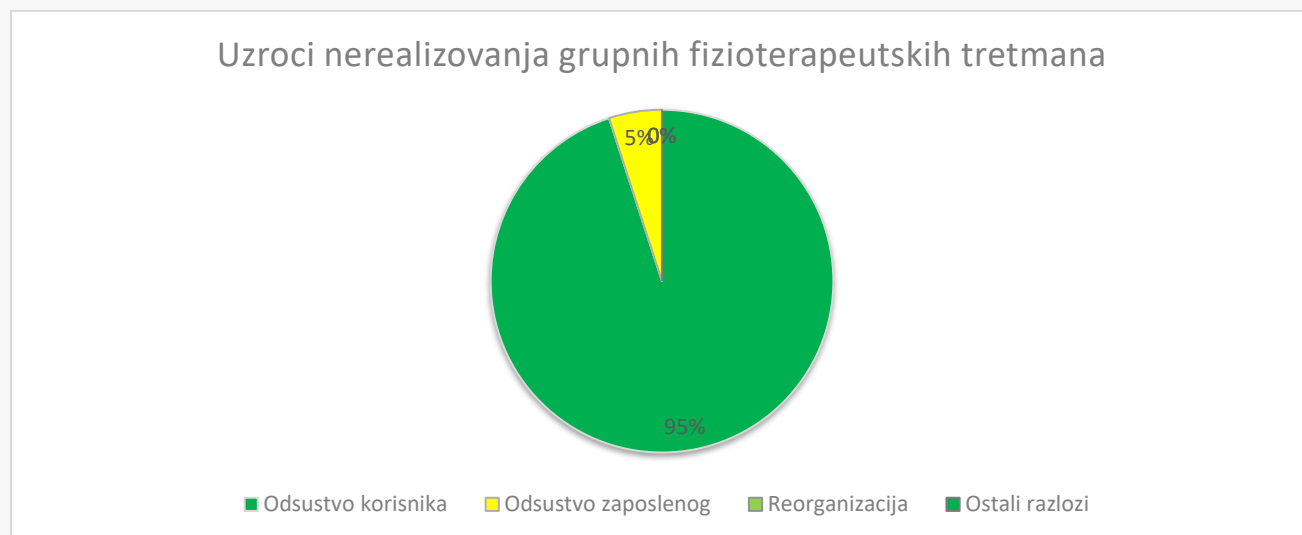
Korisnik broja dosijea 15 nije koristio usluge JU Centar za dnevni boravak zbog povećanog obima obaveza na fakultetu.

Korisnik broja dosijea 31 je boravio 3 mjeseca na Insitutu za patologiju govora „Đorđije Kostić“ u Beogradu.

Korisnik broja dosijea 6 nije koristio usluge JU Centar za dnevni boravak od proglašenja vanredne situacije izazvane virusom COVID 19 do 12.06.2023. godine usljed potencijalnih komplikacija zdravstvenog stanja po osnovu odluke roditelja/staratelja.

Korisnik dosijea broj 4 nije redovno koristio usluge JU Centar za dnevni boravak zbog boravka u rehabilitacionim centrima.

Grafikon 7. Prikaz uzroka nerealizovanja grupnih fizioterapeutskih tretmana za period jul – decembar 2023. godine

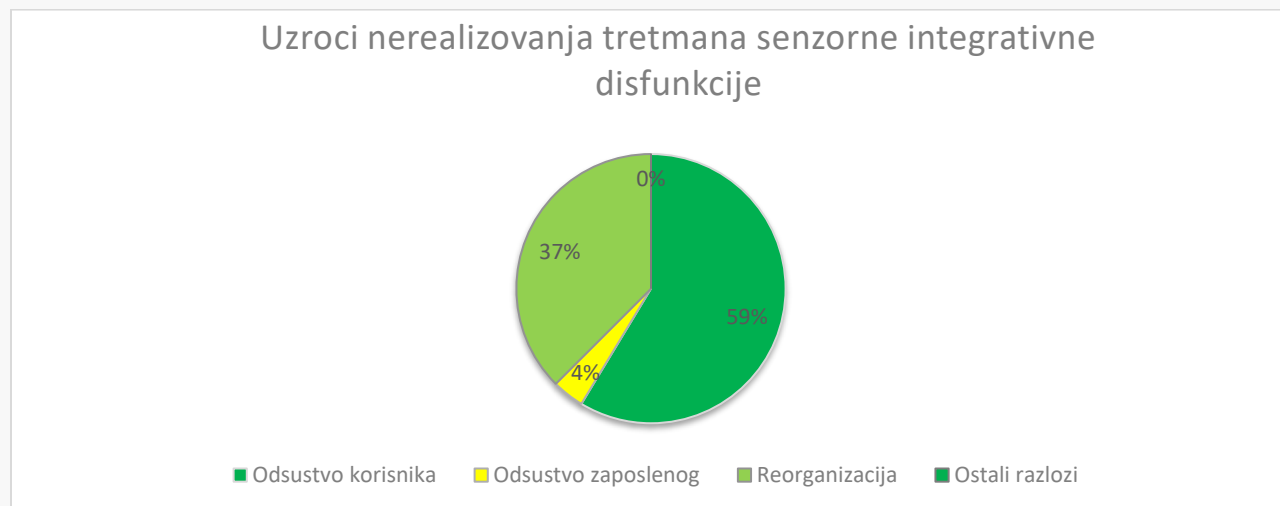
Individualne tretmane **senzorne integrativne disfunkcije** je sprovodio pedagog senzorne integracije čiji se rad odnosio na:

- Organizacija i integracija čulnih informacija (stimulusa)
- Unaprjeđenje kretanja
- Unaprjeđenje ponašanja
- Unaprjeđenje učenja
- Samoregulacija
- Unaprjeđenje motoričkog planiranja
- Poremećaj mišićnog tonusa
- Saradnja sa roditeljima korisnika
- Saradnja sa stručnim timom
-

Tabela 8. Tretmani senzorne integrativne disfunkcije za period januar – decembar 2023. godine

Individualni tretmani senzorne integrativne disfunkcije	2023 Januar-Decembar
Planirani godišnji tretmani	346
Realizovani godišnji tretmani	242

Grafikon 8. Prikaz uzroka nerealizovanja tretmana senzorne integrativne disfunkcije za period jul – decembar 2023. godine

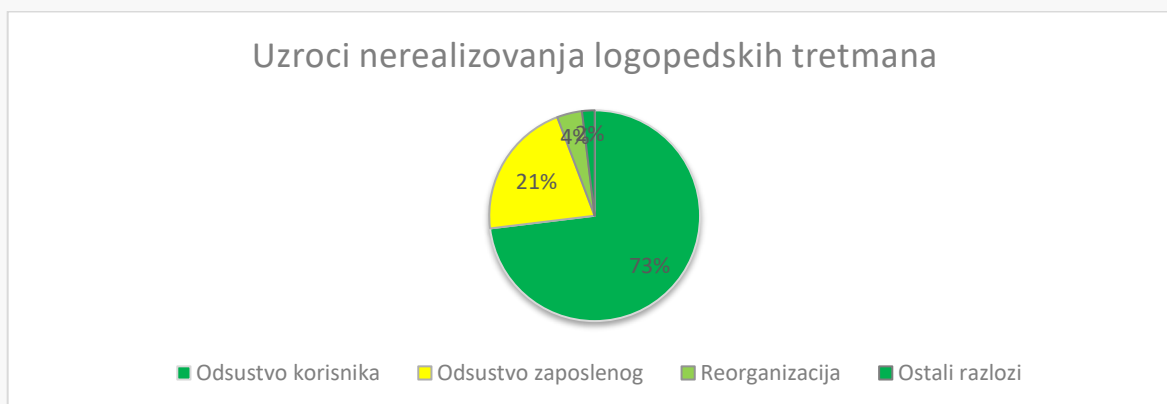
Rad **logopeda** u prethodnom izvještajnom periodu se sprovodio kroz individualne tretmane na kojima se stručno lice bavilo sljedećim oblastima:

- Poremećaji izgovora
- Poremećaji fluentnosti govora
- Jezični poremećaji
- Usporeni jezični razvoj
- Afazije i druge neurogene poremećaje jezika i govora
- Razvoj i usmjeravanje auditivne percepcije i pažnje
- Bogaćenje rječnika, razvoj rečenice i rečeničnih struktura
- Razvoj sposobnosti auditivne percepcije i diskriminacije nosilaca gramatičkih kategorija (korekcija agramatizma)
- Razvoj verbalne memorije
- Korektan izgovora glasova
- Razvoj sposobnosti diskriminacije akustički sličnih fonema – fonemski sluh, razvoj globalne psihomotorike, razvoj i diferencijaciju oralne praksije, podizanje stepena motivacije za komunikacijom
- Saradnja sa članovima stručnog tima
- Saradnja sa roditeljima

Tabela 9. Individualni logopedski tretmani za period januar – decembar 2023. godine

Individualni logopedski tretmani	2023 Januar-Decembar
Planirani godišnji tretmani	660
Realizovani godišnji tretmani ⁴	400

Grafikon 9. Prikaz uzroka nerealizovanja logopedskih tretmana za period jul – decembar 2023. godine

Individualni **oligofrenološki** tretmani tokom 2023. godine su bili realizovani od septembra mjeseca zbog odsustva radnika koji je na porodiljskom odsustvu, a u JU Centar za dnevni boravak je inače bila angažovana ugovorom o dopunskom radu, imajući u vidu da pomenuta usluga nije obavezna usluga u JU Centar za dnevni boravak, već je proizvod težnje da našim korisnicima obezbijedimo što kvalitetnije uslove za razvoj punih potencijala.

⁴ Korisnici broja dosijea 31 i 27 su boravili 3 mjeseca na Insitutu za patologiju govora „Đorđije Kostić“ u Beogradu.

Korisnik broja dosijea 29 je na osnovu rješenja nadležnog Centra za socijalni rad i na osnovu ostvarenih ciljeva individualnog plana rada prestao sa korišćenjem usluga JU Centar za dnevni boravak.

Korisnici broja dosijea 12 i 21 su na osnovu odluke roditelja/staratelja, a usled pogoršanja opšteg stanja na privremenom odsustvu sa većine tretmana.

Korisnik broja dosijea 14 je na osnovu odluke nadležnog Centra za socijalni rad na privremenom odsustvu sa tretmana zbog pogoršanja opšteg stanja.

Korisnik broja dosijea 22 je na privremenom odsustvu sa individualnih tretmana zbog nemogućnosti korišćenja prevoza uslijed rekonstrukcije Bajičke ulice.

Korisnici broja dosijea 10 i 13 su zbog reorganizacije rada od strane logopeda na dva grupna tretmana mjesečno umjesto prvobitno planiranih 4 individualna mjesečno.

Na pomenutim tretmanima sprovodio se rad u sljedećim oblastima:

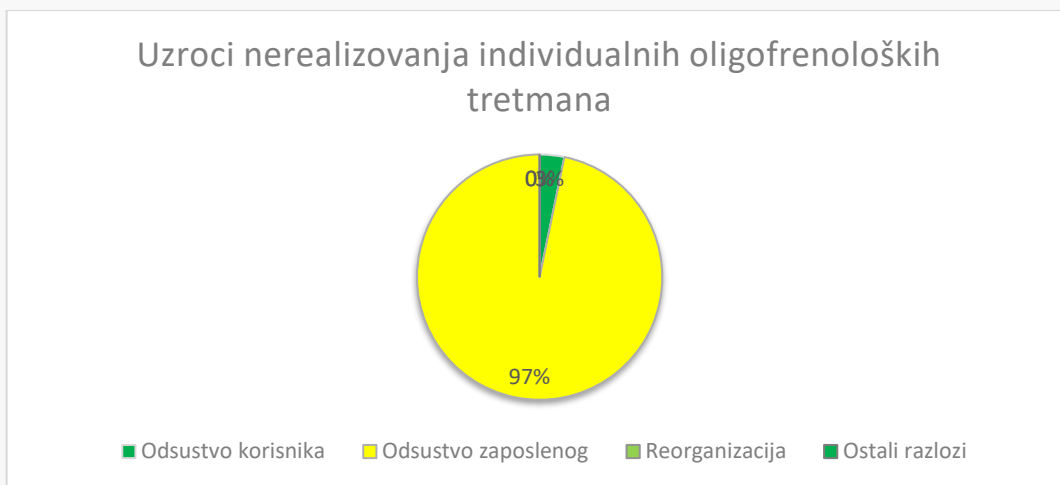
- Razvoj motoričkih sposobnosti;
- Senzornih funkcija (vizuelnih, taktilnih, auditivnih)
- Sposobnosti pažnje i pamćenja
- Razvoj govorno - jezičkih sposobnosti
- Razvoj receptivnog govora
- Razvoj ekspresivnog govora
- Razvoj kognitivnih sposobnosti
- Razvoj akademskih sposobnosti (čitanje, pisanje i numeričke sposobnosti)
- Saradnja sa roditeljima
- Saradnja sa stručnim timom

Tabela 10. Individualni oligofrenološki tretmani za period januar – decembar 2023. godine

Individualni oligofrenološki tretmani	2023 Januar-Decembar
Planirani godišnji tretmani	825
Realizovani godišnji tretmani ⁵	84

⁵ Defektološkinja/oligofrenološkinja koja je u JU Centar za dnevni boravak angažovana je u prvoj polovini prethodne godine boravila na porodijskom odsustvu. Obzirom da je pomenuto zanimanje deficitarno na tržištu rada u Crnoj Gori nijesmo uspjeli pronaći adekvatnu zamjenu. Nakon povratka sa porodijskog odsustva spoljašnja stručna saradnica je obavila konsultacije sa roditeljima i preglede djece nakon čega je došlo do reorganizacije u pogledu smanjenja broja korisnika ove usluge.

Grafikon 10. Prikaz uzroka nerealizovanja individualnih oligofrenoloških tretmana za period jul – decembar 2023. godine

Tretmani u kabinetu za **Montessori pedagogiju** u prethodnom izvještajnom periodu su se sprovodili kroz individualne tretmane. Principi Montessori pedagogije se zasnivaju na:

- Vjerovanju u potencijal djeteta
- Posmatranju djeteta
- Uočavanju potreba djeteta
- Potrebi djeteta za učenjem
- Samostalnosti djeteta u istraživanju
- Upijajućem dječjem umu

Tabela 11. Individualni tretmani u kabinetu za Montessori pedagogiju za period januar-decembar 2023. godine

Individualni tretmani u kabinetu za Montessori pedagogiju	2023 Januar- Decembar
Planirani godišnji tretmani	408
Realizovani godišnji tretmani	222

Grafikon 11. Prikaz uzroka nerealizovanja tretmana u kabinetu za Montessori pedagogiju za period jul – decembar 2023. godine

Kabinet za **Asistivnu tehnologiju** otvoren u okviru projekta “Asistivnom tehbnologijom do pune inkluzije” omogućio je našim korisnicima razvoj i unaprjeđenje brojnih vještina kao što su:

- Stabilnost, sjedenje i kretanje
- Pristup i rad na računaru
- Komunikacija
- Razvoj predvještina čitanja i pisanja
- Učenje
- Slobodno vrijeme
- Svakodnevne životne aktivnosti i primjena u svakodnevnom životu

Tabela 12. Individualni tretmani u kabinetu asistivne tehnologije za period januar-decembar 2023. godine

Individualni tretmani u kabinetu za asistivnu tehnologiju	2023 Januar- Decembar
Planirani godišnji tretmani	395
Realizovani godišnji tretmani ⁶	249

Grafikon 12. Prikaz uzroka nerealizovanja tretmana u kabinetu za asistivnu tehnologiju za period jul – decembar 2023. godine

⁶ Korisnik broja dosijea 27 nije koristio usluge JU Centar za dnevni zbog boravka 3 mjeseca na Insitutu za patologiju govora „Đorđije Kostić“ u Beogradu.

Korisnik broja dosijea 22 je na privremenom odsustvu sa individualnih tretmana zbog nemogućnosti korišćenja prevoza uslijed rekonstrukcije Bajičke ulice.

Korisnik broja dosijea 14 je na osnovu odluke nadležnog Centra za socijalni rad na privremenom odsustvu sa tretmana zbog pogoršanja opšteg stanja.

Korisnik broja 12 su na osnovu odluke roditelja/staratelja, a usled pogoršanja opšteg stanja na privremenom odsustvu sa većine tretmana.

Po pitanju korišćenja prava na privremenu spriječenost za rad (bolovanje) svi zaposleni u JU Centar za dnevni boravak su u prethodnoj godini iskoristili ukupno 18 dana.

V. Rad sa korisnicima tokom pandemije izazvane virusom COVID 19

U toku 2023. godine organizacija rada se primarno vodila misijom koja se odnosi na ispunjavanje prostorno-tehničkih uslova.

Pomenuto se odnosi na opremljenost sredstvima za dezinfekciju ruku, dezinfekcija prostora za rad i evidenciju tjelesne temperature, kako pri ulasku, tako i pri izlasku korisnika, roditelja/staratelja i posjetioca.

Individualni pristup u radu i dalje predstavlja primarni oblik rada sa mlađim korisnicima, dok se starijim korisnicima obavlja grupni rad uz poštovanje mjera za suzbijanje epidemije. To znači da su tretmani realizovani uz poštovanje fizičke distance i obaveznu upotrebu zaštitne opreme (obuća za rad, maske i higijenski nazuvci za posjetioce).

U skladu sa preporukom nadležnog Centra za socijalni rad u Prijestonici Cetinje broj: 015-0115-130/21-589/1 rad na izradi individualnih planova rada sa korisnike koji od početka pandemije virusa COVID 19 nijesu koristili usluge JU Centar za dnevni boravak je obustavljen. O istom je napravljena službena zabilješka koja je priložena uz ostalu dokumentaciju koja se nalazi u dosijeima korisnika. Nastavak izrade individualnih planova rada, zaključaka ponovnog pregleda i izvještaja o korisnicima će se nastaviti kada se za to steknu uslovi, a po ostvarivanju neposrednog uvida u stanje korisnika.

Institut za javno zdravlje Crne Gore je 06.06.2023. godine izdao sljedeće saopštenje:

“Obavještavamo javnost da usled povoljne epidemiološke situacije u zemlji **Call centar Instituta za javno zdravlje Crne Gore 1616** koji je aktiviran 20.03.2020 godine, kako bi građanima omogućili efikasniju komunikaciju sa kompetentnim zdravstvenim radnicima iz Instituta tokom pandemije COVID-19, prestaje sa radom.

Obzirom da opasnost od obolijevanja od COVID-19 virusa i dalje postoji, napominjemo građane da su na snazi sledeće epidemiološke mjere, te da se pridržavaju istih kako bi se pad u trendu obolijevanja od COVID-19 i dalje nastavio:

1) obaveza nošenja zaštitne maske u zdravstvenim ustanovama i ustanovama socijalne i dječje zaštite;

2) obaveza lica koja su zaražena koronavirusom da nose zaštitnu masku (N95 ili FFP2) sedam dana od dana dobijanja pozitivnog rezultata testa, uz poštovanje opštih protivepidemijskih mjera (izbjegavanje okupljanja, odlazak u kolektive i sl.);

3) obaveza pacijenata koji su upućeni na bolničko liječenje da posjeduju negativni rezultat brzog antigenskog testa na koronavirus koji je izdat od registrovane laboratorije i nije stariji od 48 časova;

4) obaveza zdravstvenih ustanova da dozvole posjete licima koja se nalaze na bolničkom liječenju jednom članu porodice ili licu za koje pacijent iskaže želju da ga posjeti, dva puta nedjeljno u trajanju od po 30 minuta, uz obavezno nošenje zaštitne maske i dezinfekciju ruku, a za posjete poluintenzivnim jedinicama i onkološkim i hematološkim odjeljenjima i uz obavezno posjedovanje negativnog rezultata brzog antigenskog testa koji nije stariji od 48 sati.

5) obaveza rukovodioca organizacione jedinice da članu porodice odobri da bude pored teško oboljelog pacijenta, povremeno ili stalno za određeno vrijeme, uz obavezno posjedovanje negativnog rezultata brzog antigenskog testa, nošenje zaštitne maske i dezinfekciju ruku, o čemu izdaje propusnicu.

Takođe, ističemo da je vakcinacija vulnerabilnih kategorija društva, booster dozom bivalentne vakcine i dalje jaka preporuka.

Institut za javno zdravlje Crne Gore će kao i do sada vršiti epidemiološki nadzor nad virusom COVID-19 i u skladu sa epidemiološkom situacijom donositi mjere zaštite i prevencije od obolijevanja.”

Obzirom da je JU Centar za dnevni boravak ustanova socijalne i dječje zaštite na nju se odnosi stav 1 gorenavedenog saopštenja.

V.1 Socio-integrativne aktivnosti

U proteklom izvještajnom periodu u pogledu sprovođenja predviđenih socio-integrativnih aktivnosti izdvajamo sljedeće:

- 14. Februar – Dan ljubavi smo obilježili radionicom sa volonterima Organizacije Crvenog krsta Cetinje. Zajedno smo pravili palačinke u obliku pisma uz poruku da i najmanji gest koji napravimo za svoje voljene u toku dana predstavlja najglasniju izjavu ljubavi.
- 8 mart – Međunarodni dan žena obilježili smo radionicom sa učenicima SLŠ “Petar Lubarda sa Cetinja. Oni su sa svojom profesoricom Anom Novaković Adžić organizovali likovnu radionicu koja je rezultirala ručno rađenim čestitkama koje su naši korisnici poklonili damama iz svog najbližeg okruženja.
- 21.3.2023. godine zaposleni u JU Centar za dnevni boravak su radionicom “21 razlog zašto volim osobe sa Daunovim sindromom” u saradnji sa volonterima Organizacije Crvenog krsta Cetinje pokušali vratiti dio ljubavi koju nam naši korisnici svakodnevno pružaju. Osim toga i volonteri pomenute organizacije su ugostili naše korisnike gdje su koristeći se zaštitnim simbolom osoba sa Daunovim sindromom – šarenim čarapicama ispisali poruke ljubavi, zahvalnosti i podrške.
- Prigodne aktivnosti sprovedene su i u aprilu sa ciljem obilježavanja Svjetskog dana osoba sa autizmom. Naime, zaposleni i korisnici JU Centar za dnevni boravak su pokrenuli akciju pod nazivom “PrihvatamoRazličitosti” u okviru koje su sugrađane informisali o pravima osoba sa

autizmom. Podršku su nam pružili naši vjerni partneri na putu inkluzije volonteri Organizacije Crvenog krsta Cetinje.

- Kraj aprila je obilježio Uskrs koji su naši korisnici proslavili tradicionalno, farbajući i ukrašavajući jaja.
- Takođe, krajem aprila naši korisnici sa zaposlenima su uzeli učešće na Međunarodnim sportskim igrama u Herceg Novom u organizaciji JU Dnevnog Centra HN. Osim lijepih utisaka naši korisnici su se vratili sa brojnim medaljama.
- Maj mjesec obilježila je sadnja sezonskog i višegodišnjeg cvijeća u dvorištu naše ustanove.
- Jun mjesec obilježile su aktivnosti van ustanove. U toku istog mjeseca realizovana su dva izleta: Budva i Lovćen – Ivanova korita.
- JU Centar za dnevni boravak je 11.septembra objavio konkurs pod nazivom “Rastimo zajedno: Decenija podrške i ljubavi!”.Pomenuti konkurs se odnosio na idejno rješenje povodom jubileja 10 godina rada ustanove. Sa namjerom da se podigne nivo svijesti o važnosti inkluzije u našem društvu svim zainteresovanim licima je data prilika da dizajnom grafičkog rješenja ispričaju priču o prethodnih 10 godina rada u JU Centar za dnevni boravak.
- U nastavku septembra na društvenim platformama objavljivali smo poruke i čestitke naših korisnika, te njihovih roditelja odnosno staratelja.
- Osim korisnika i njihovih roditelja priliku da pošalju “pismo srca” povodom jubileja dobili su i zaposleni koji su kroz istu opisali svoje iskustvo rada u JU Centar za dnevni boravak, te svoje želje za naredni period.
- Dana 26.09. dva zaposlena u JU Centar za dnevni boravak su uzela učešće na akciji dobrovoljnog davalaštva krvi u organizaciji Crvenog Krsta Prijestonice Cetinje. Ovogodišnja akcija je organizovana pod sloganom Dok čitaš “Hitno potrebna krvna grupa...” možda je već kasno!
- Povodom kampanje za obilježavanje 10 godina rada JU Centar za dnevni boravak direktor ustanove g-din Božidar Drecun je gostovao na TV Budva. Na istom je istakao važnost rada naše ustanove, te pozvao sve da pruže ruku podrške na zajedničkom putu inkluzije.
- Krajem septembra mjeseca na društvenim platformama su objavljene poruke podrške javnih ličnosti iz svijeta sporta, novinarstva i kulture. Tako su se među njima našli proslavljeni rukometaš Petar Kapisoda, jedna od najistaknutijih crnogorskih novinarki Danijela Lasica, olimpijac Igor Vušurović, reprezentativac Petar Popović i mnogi drugi.
- Za izbor najboljeg grafičkog rješenja na temu “Rastimo zajedno: Decenija podrške i ljubavi!” imenovana je komisija koju su pored predstavnice iz JU Centar za dnevni boravak činile i predstavnica Fakulteta likovnih umjetnosti, kao i predstavnica Sekretarijata za kulturu Prijestonice Cetinje.
- 20. oktobra je objavljeno da je Ivan Roganović, grafički dizajner pobijedio na našem jubilarnom konkursu “Rastimo zajedno: Decenija podrške i ljubavi!”.
- Istog dana smo imali zadovoljstvo da ugostimo drage kolege i korisnike iz JU Dnevni Centar Budva. Organizovana kulinarska radionica je protekla u dobroj atmosferi, dok motivacije za rad nije manjkalo.
- Početkom novembra naši korisnici i zaposleni su uzeli učešće na opštinskom takmičenju u atletici u organizaciji dnevnog centra iz Tivta. Uz brzi hod, trčanje, bacanje medicinske lopte i skok u dalj, korisnici su pokazali svoje sportske vještine i uživali u druženju sa vršnjacima.

- Povodom jubijela rada JU Centar za dnevni boravak direktor ustanove g-din Božidar Drecun je gostovao na RTCG i proveo gledaoce kroz prethodne 10 godina rada, našu misiju i viziju.
- Krajem novembra JU Centar za dnevni boravak je posjetila delegacija mongolske provincije Darkhan-Uul. Naši gosti su se kroz obilazak ustanove upoznali sa obimom i vrstom usluga koje ista pruža.
- 28. Novembra je održana centralna proslava jubileja 10 godina rada JU Centar za dnevni boravak u kraljevskom pozorištu Zetski dom. Na istoj su prisustvovali predstavnici lokalne samouprave, nadležnog ministarstva, roditelji/staratelji, te brojni saradnici i partneri na našem jubilarnom putu.
- Dvije psihološkinje iz JU Centar za dnevni boravak su prisustvovala završnoj konferenciji projekta „MOJE PRAVO – PRAVO NA SAMOSTALAN IZBOR“ u organizaciji Udruženja paraplegičara Cetinje. Na konferenciji je prikazana pretpremijera filma „Mi nijesmo odustale, nemoj ni ti“, te rezultati istraživanja o stepenu diskriminacije OSI u oblastima: obrazovanja, zapošljavanja, roditeljstva, pola i invaliditeta.
- Zaposleni i korisnici usluga JU Centar za dnevni boravak su učestvovali na reviji u organizaciji NVO „Ljubav za ljubav“ i Centar za dnevni boravak Tivat 9.12. 2023. godine. Nakon prigodnog zabavnog programa korisnicima su uručeni novogodišnji paketići.
- Povodom 10. decembra – Međunarodnog dana ljudskih prava zajedno sa volonterima Organizacije Crvenog krsta Prijestonice održali smo radionicu sa posebnim osvrtom na značaj profesionalne rehabilitacije u zapošljavanju lica sa invaliditetom, a u kontekstu potpune inkluzije.
- 25. decembra u prostorijama CK Cetinje organizovano je novogodišnje druženje korisnika JU Centar za dnevni boravak sa učenicima i nastavnim kadrom JU SSŠ Cetinje i članovima moto kluba „Avanti“ Cetinje. Istog dana Prijestonica Cetinje je korisnicima uručila novogodišnje poklone.

V.1.1 Izvještaj o radu volontera

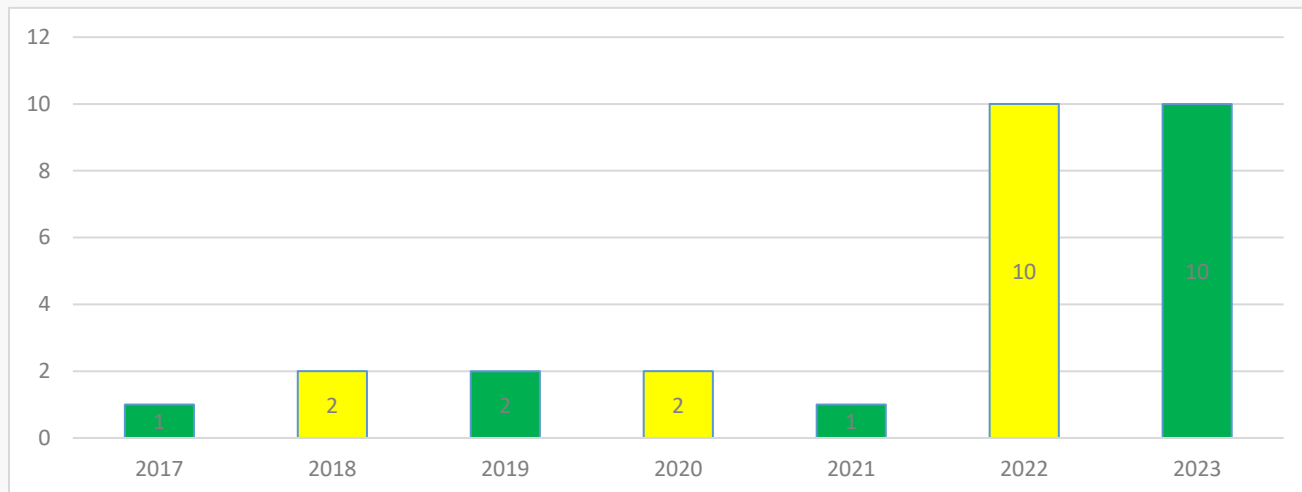
Svjesni činjenice da volonterizam predstavlja jednu od osnova civilnog društva i u prethodnom periodu smo se trudili da kroz saradnju sa organizacijama i ustanovama na lokalnom nivou zajedno afirmišemo ono najplemenitije u čovjeku.

Naime, volontiranje predstavlja jedan od načina uz pomoću kojeg se jačaju ideje zajedništva i empatije. Tako su tokom prethodne godine volonteri Organizacije Crvenog krsta Cetinje pokazali da su odgovorni članovi zajednice, te da aktivizam mladih ljudi naročito u oblasti pružanja podrške najranjivijim kategorijama društva predstavlja osnovu za stvaranje inkluzivnog društva – društva jednakih mogućnosti.

Kroz zajedničke radionice i projekte uspostavili smo veze u kojima su svi isti i jednaki što je rezultiralo nadogradnjom socijalnog i ljudskog potencijala i zaključno povećanom uključenju građana u socijalni razvoj i porast stepena informisanosti o pravima djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom.

Broj volontera Organizacije Crvenog krsta Cetinje koji nam pruža podršku se kreće između 5 i 10.

Grafikon 13. Uporedni prikaz broja volontera od 2017. godine

VI. Ostvarena podrška JU Centar za dnevni boravak

Značajno unaprjeđenje kvaliteta rada JU Centar za dnevni boravak, omogućeno je zahvaljujući vrijednim donacijama od strane pojedinaca i organizacija.

- U martu mjesecu Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević" poklonila je razne publikacije, slikovnice, bojanke kao i edukativne igre koje su od velikog značaja za rad sa korisnicima usluga JU Centar za dnevni boravak.
- Takođe u martu mjesecu, g-din Dejan Jovičević je ispred firme "Montell" donirao medicinske zaštitne maske za korisnike usluga JU Centar za dnevni boravak.
- U maju mjesecu, g-đa Tatijana Perović donirala je novčana sredstva u vrijednosti od 1.500,00€ namijenjena za materijalno tehničko unaprjeđenje ustanove.
- U septembru mjesecu Sekretarijat za investicije i održivi razvoj Prijestonica Cetinje je donirao "BenQRM8602K86" class 4K UHD educational touchreen LED Display koji će u značajnoj mjeri unaprijediti kvalitet rada u kabinetu asistivne tehnologije i poboljšati kvalitet života naših korisnika.
- U oktobru mjesecu Fondacija Marija Kotri u sklopu projekta "Knjiga za sve" donirala je knjige namijenjene djeci sa posebnim obrazovnim potrebama.
- U decembru mjesecu organizacija Unicef Crna Gora je donirala MFP kolor Štampač Epson eco tank L8180 koji će služiti što kvalitetnijem radu našim korisnicima i njihovim roditeljima/starateljima u okviru tretmana asistivne tehnologije.

- U decembru mjesecu moto klub "Avanti" iz Cetinja je našim korisnicima donirao novogodišnje paketiće.
- Prijestonica Cetinje je u istom mjesecu korisnicima uručila vrijedne poklone u vidu Bluetooth slušačica.
- Modenzo.me čarape su svim korisnicima JU Centar za dnevni boravak donirali po par ručno rađenih čarapa.
- Planinarski klub "Soko" Cetinje je korisnicima u decembru mjesecu donirao novogodišnje paketiće.
- Naša sugrađanka Ana Vujović donirala je korisnicima opremu za vođenje kreativnih radionica.
- Parohija I Cetinjska je našoj ustanovi donirala novčana sredstva u iznosu od 300.00€

VII. Struktura zaposlenih

U toku 2023. godine, JU Centar za dnevni boravak je prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta JU Centar za dnevni boravak broj: 01-070/22-856/01 od 28.12.2022. godine, sistematizovao 15 radnih mjesta sa 18 izvršilaca.

Ugovorom na neodređeno vrijeme angažovano je 11 zaposlenih, dok su ugovorom na određeno vrijeme angažovana 3 zaposlena.

Ugovorom o dopunskom radu angažovano je 2 zaposlenih.

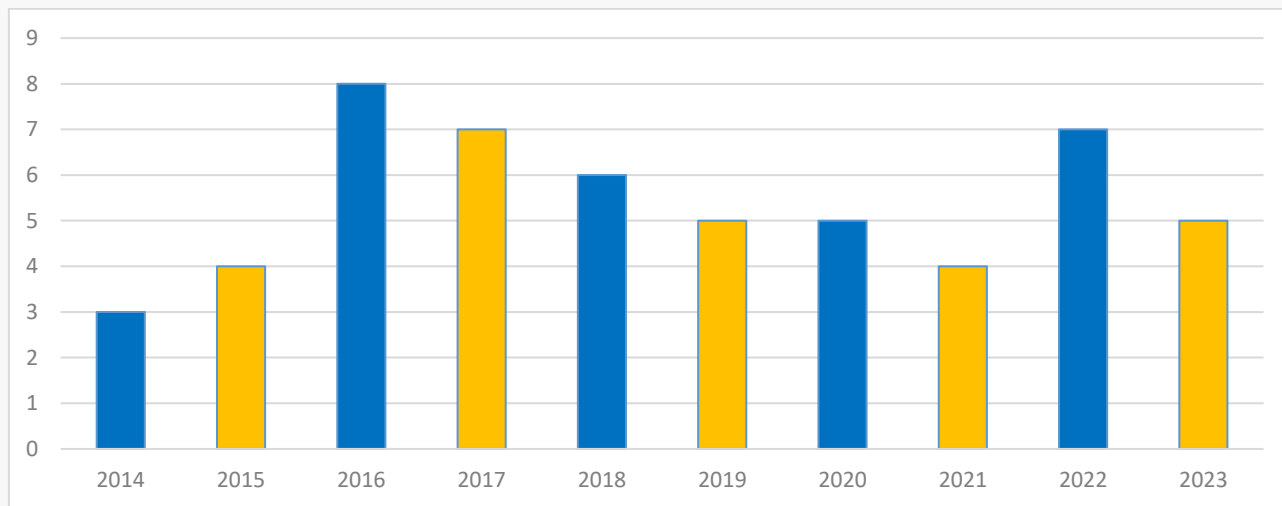
JU Centar za dnevni boravak u 2023. godini obezbijedio je angažman stručnih lica neophodnih za kvalitetan rad Ustanove. Za knjigovodstveno-računovodstvene poslove obezbijeđen je knjigovođa, za sprovođenje individualnih defektoloških tretmana obezbijeđen je defektolog – oligofrenolog.

Takođe, putem Ugovora o djelu do 31.12.2023 godine, angažovano je 16 izvršilaca održavanje enterijera i eksterijra i 2 izvršioca za pružanje usluga u direktnom radu sa korisnicima.

U okviru programa Direktno otvaranje radnih mjesta – Javni rad, finansiranog od strane Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u period od 01.12. 2022. - 31.03.2023. godine, u trajanju od 4 mjeseca, angažovana su 2 personalna asistenta. Angažovani personalni asistenti su dali značajan doprinos u realizaciji većeg dijela planiranih aktivnosti i pružili dodatnu pomoć i podršku djeci sa smetnjama u razvoju i odraslim licima sa invaliditetom.

U izvještajnom periodu održano je 5 (slovima: pet) sjednica Upravnog odbora sa ciljem obavljanja poslova i donošenja odluka iz nadležnosti ovog Organa, a u skladu sa zakonom i Statutom JU Centar za dnevni boravak.

Grafikon 14. Prikaz broja održanih sjednica Upravnog odbora od 2014. godine

VIII. Saradnja sa roditeljima

JU Centar za dnevni boravak u kontinuitetu radi na unaprjeđenju uslova za uspješnu i produktivnu saradnju sa roditeljima na osnovu obostranog povjerenja i jačanja kompetencija na relaciji između svih zaposlenih u ustanovi i roditelja.

Sa tim u vezi, kako bi naša ustanova dostigla željeni stepen kvaliteta partnerstva sa roditeljima, roditelji/staratelji i sva lica koju su važna za korisnika učestvuju u procesu planiranja aktivnosti i rada sa korisnikom.

Nivoi saradnje sa roditeljima su svakodnevni kontakti, formalni i/ili neformalni, organizovanje psiholoških savjetovanja i davanje savjeta i uputa za rad kod kuće. Pored navedenih usluga koje su na raspolaganju roditeljima/starateljima naših korisnika, iste su na raspolaganju bile jednom sedmično (petkom) od strane naših stručnih lica i roditeljima djece i djeci iz JPU "Zagorka Ivanović (do maja 2023. godine) do povećanja obima posla u JU Centar za dnevni boravak.

Roditelji imaju pravo da u svakom trenutku budu tačno informisani o opštem stanju korisnika i njihovim potrebama i pravima. U skladu sa tim koordinator stručnog tima je dostupan u bilo kom trenutku boravka korisnika u ustanovi.

Kako je održavanje kvalitetnog odnosa sa roditeljima preduslov uspješne saradnje, ispitivanje zadovoljstva roditelja/staratelja predstavlja jedan od prioritetnih zadataka. Tako je u prvoj polovini 2023. godine uorganizovano anketno prikupljanje podataka propisanih Pravilnikom o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici ("Službeni list Crne Gore", br. 063/19 od 18.11.2019).

Shodno Pravilniku o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici ("Službeni list Crne Gore", br. 063/19 od 18.11.2019.) pružalac usluge je dužan da najmanje jednom u godini sprovede evaluaciju kvaliteta pruženih usluga.

Anketa koja je sprovedena sa korisnicima usluga u junu 2023.godine imala je za cilj ispitivanje nivoa zadovoljstva korisnika usluga koje pruža Javna ustanova Centar za dnevni boravak djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom u Prijestonici Cetinje (u daljem tekstu: Dnevni centar, Ustanova ili DCC).

Zadovoljavanje potreba svih korisnika usluga koje pruža DCC je jedan od ciljeva koji je naša ustanova postavila ispred sebe, pa je u skladu sa tim i sa ISO standardom sprovedena izmjena ankete u odnosu na prethodne godine. Kreirana je nova anketa sa ciljem bolje identifikacije potreba korisnika i njihovih roditelja/staratelja kroz adekvatniju formulaciju pitanja.

Anketa je takođe imala za cilj da omogući Upravi Ustanove da objektivno sagleda mišljenje indirektnih korisnika – roditelja ili rodbine korisnika, kako bi mogla preduzeti eventualne korake na mjestima gdje se ukaže mogućnost za poboljšanje.

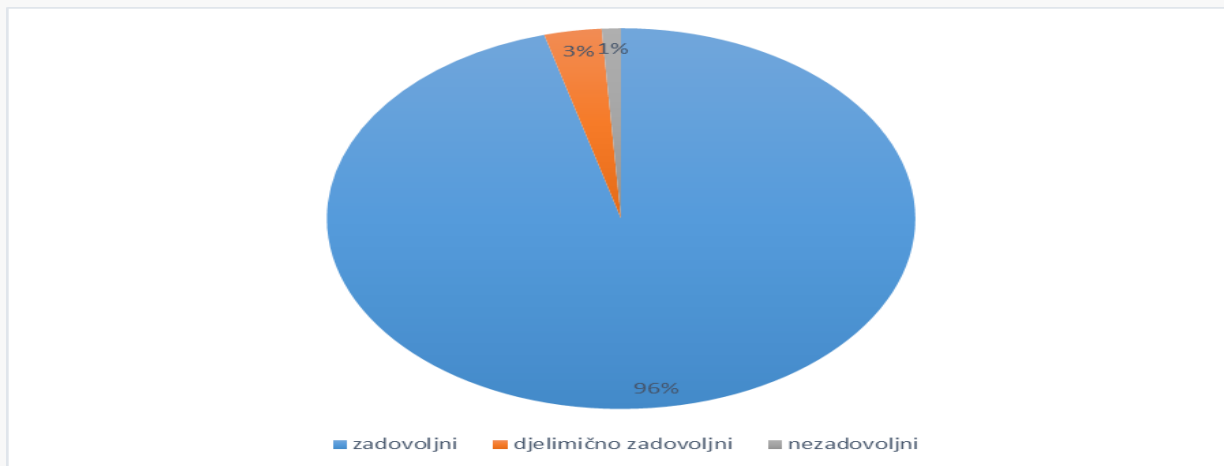
Anketni listić je koncipiran tako da sadrži ukupno 7 pitanja razvrstanih gdje se ocjenjuje nivo zadovoljstva na bazi trostepene skale i to: Odlično – dobro – loše.

Anketni listić pruža mogućnost anonimnog izjašnjavanja uz mogućnost iznošenja prijedloga, sugestija i/ili kritika na određeni segment rada sa korisnicima.

Anketiranje je sprovedeno prema uputstvu za istraživanje zadovoljstva korisnika.

Razvoj projekta uvođenja i implementacije sistema kvaliteta u skladu sa standardima serije ISO 9001:2015 bi trebao obezbjediti preduslove za stvaranje ambijenta pogodnog za realizaciju daljih aktivnosti koje odgovaraju tim potrebama, planiranje novih projekata i operacija, te da se pronađu procesi i resursi sposobni za izvršenje istih. Rezultati sprovedene evaluacije su predstavljeni grafičkim prikazom.

Grafikon 15. Stepen zadovoljstva korisnika kvalitetom pruženih usluga u JU Centar za dnevni boravak

Analiza (anonimne) ankete korisnika usluga DCC pokazuje da je najvažnija od zainteresovanih strana veoma zadovoljna nivoom i kvalitetom usluga u JU DCC.

IX. Medijska zastupljenost

Značaj medija u aktualizaciji određenih tema je presudan. Imajući to u vidu, u prethodnom godišnjem periodu nastavili smo nadogradnju odnosa sa kredibilnim i objektivnim medijima kako na lokalnom, tako i na nacionalnom nivou.

Pored sajta⁷ na kojem su dostupne sve informacije koje se tiču organizacije i poslovanja JU Centar za dnevni boravak, velika pažnja je posvećena IG⁸, kao i FB⁹ stranici. Osim pomenutih društvenih mreža, JU Centar za dnevni boravak je svoje djelovanje predstavio na još jednoj svjetski poznatoj platformi You Tube.

O pravima djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom govorili smo u emisijama informativnog karaktera.

Lokalni i nacionalni mediji su pružali potrebne informacije i kroz saradnju sa njima bavili smo se temama relevantnim za zajednicu, a koje se tiču prava djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom. Poštujući pravo na informisanost kao jedno od osnovnih ljudskih prava u prethodnom izvještajnom periodu služeći se sredstvima informisanja potrudili smo se da budemo u

⁷ <https://dnevnicentarcetinje.me/>

⁸ https://www.instagram.com/dnevni_centar_ct/

⁹ https://m.facebook.com/p/JU-Centar-za-dnevni-boravak-u-Prijestonici-100057453488915/?locale=sr_RS

službi građana i same zajednice, kao i da zajedno budemo zaštitnici interesa i glasnogovornici za jednu od najranjivijih kategorija društva, korisnike naših usluga.

Zadatak postavljanja pitanja inkluzije u realne okvire u kojima ih javnost može opažati, nastavlja biti jedan od prioritetnih zadataka.

Analitika društvenih mreža za 2023. godinu

IG stranica JU Centra za dnevni boravak ima ukupno **1.6K pratilaca**. Ciljna grupa sa kojom smo komunicirali poruke su bili mlade osobe od 14- 30 godina.

U prethodnoj godini objavili smo **101** objavu na Instagram stranici sa ukupno **8.521 pozitivnih reakcija**. Kreirali smo jaku IG zajednicu, koju su podržale i brojne uticajne javne ličnosti poput Slobodana Marunovića čija je podrška povodom dana autizma poslala snažnu poruku, kao i organizacije poput Crvenog krsta Crne Gore, UNICEF-a, škole i vrtići, zavodi, sportisti i td.

Facebook stranicu JU Centar za dnevni boravak prati **1.3K pratilaca**. Kako su na FB stranici ciljna grupa uglavnom zreliji, zaposleni ljudi tako smo poruke prilagođavali toj ciljnoj grupi. U prethodnom godišnjem periodu objavili smo **86** FB posta sa **2.614 pozitivnih reakcija** koja su sadržala linkove članaka iz medija povodom naših postignuća i fotografije tretmana naših korisnika.

Izvršetak o realizaciji Plana i programa rada za 2023. godinu

Obrazac 3

red br	NOVČANI TOK -	plan	izvršenje	
			predhodna god-31/12/22	tekuća godina
1	2	3	4	5
1	Primici			
1,1	Opšti prihodi	170000	162910	180468
1,2	Namjenski prihodi	71168	33641	75272
1,3	Sopstveni prihodi	2452	5676	4301
1,4	Donacije	200	10385,5	1500
1,5	Kredit			
1,6	Prenesena novcana sredstva	52586	45402	52586
I	Ukupno primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5)	296406	258013	314127
2	Izdaci			
2,1	Tekući izdaci/41	286735	195846	218819
2,1,1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslod./411	175032	118796	138271
2,1,2	ostala lična primanja/412	19730	13280	10394
2,1,3	Rashodi za materijal /413	25300	13123	15030
2,1,4	Rashodi za usluge/414	32596	19621	16117
2,1,5	Tekuće održavanje/415	8000	5323	8283
2,1,6	Kamate/416			
2,1,7	Zakup-/417			
2,1,8	Subvencije/418			
2,1,9	Ostali izdaci/419	26077	25704	30725
2,2	Transveri za socijalnu zaštitu/421,2			
2,3	transveri instit,pojedincima,nevladinom i javnom sektoru/43			2600
2,4	Kapitalni izdaci/44	8800	4105	6983
2,5	Pozajmice i krediti/45			
2,6	Otplata dugova/46	871	5475	968
2,7	Rezerve/47			
II	Ukupno izdaci(2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7)	296406	205427	229370

Izveštaj o realizaciji Plana i programa rada za 2023. godinu

Obrazac 5

red br	OPIS	stanje obaveza na dan 31.12.predhodne god	stanje obaveza na kraju izveštajnog perioda
1	2	3	4
1	obaveze za tekuće izdatke(1.1+1.2+1.3)	816	1123
1,1	obaveze za bruto zarade i dop na teret poslod./211		
1,2	obaveze za ostala lična primanja/212	57	
1,3	obaveze za ostale tekuće izdatke/213-219	759	1123
2	obaveze po transverima za socijalnu zaštitu/22		
3	obav za transvere instituc, pojedincima , nevl i javnom sektoru/23		
4	obaveze za kapitalne izdatke/24		
5	obaveze po pozajmicama i kreditima/25		
6	obaveze po osnovu otplate dugova/26	53660	53660
7	obaveze iz rezervi/27		
8	stanje obaveza na kraju godine(1+2+3+4+5+6+7)	54476	54783

Izvještaj o realizaciji Plana i programa rada za 2023. godinu

Redni broj	Vrsta neizmirene obaveze	Stanje neizmirenih obaveza opštine na kraju IV kvartala	Stanje neizmirenih obaveza javnih preduzeća i ustanova na kraju IV kvartala 2023
I	Obaveze za tekuće rashode		1123
	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca		
	Obaveze za ostala lična primanja		
	Obaveze za ostale tekuće rashode		1123
II	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu		
III	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima, NVO		
IV	Obaveze za kapitalne izdatke		
V	Obaveze po pozajmicama i kreditima		
a)	glavnica		
b)	kamata		
VI	Obaveze po osnovu otplate dugova		53660
VII	Obaveze po osnovu reprogramiranog poreskog duga		
VIII	Obaveze iz rezervi		
UKUPNE NEIZMIRENE OBAVEZE (I+II III+IV+V+VI +VII+VIII)			54783

Reprogramirani poreski dug	ukupan iznos reprogramiranog poreskog duga	dospjeli iznos reprogramiranog poreskog duga na kraju IV kvartala 2023 g	placeni iznos reprogramiranog poreskog duga na kraju IV kvartala 2023 g	dospjeli neplaceni iznos reprogramiranog poreskog duga na kraju IV kvartala 2023 g

Izvještaj o realizaciji Plana i programa rada za 2023. godinu

Izvjestaj o budžetskom zaduženju JU Centar za dnevni boravak Cetine

Redni broj	Vrsta zaduženja	Iznos zaduženja opštine na kraju IV. kvartala 2023g.				Iznos zaduženja javnih preduzeća na kraju IV kvartala 2023g.			
		Ugovoreni iznos sredstava	Iznos povučenih sredstava	Iznos otplaćenog duga po glavnici	Stanje duga	Ugovoreni iznos sredstava	Iznos povučenih sredstava	Iznos otplaćenog duga po glavnici	Stanje duga
I	Domaći dug								
1	Krediti								
a	Kratkoročni (glavnica)								
b	Dugoročni (glavnica)								
2	Obveznice								
II	Inostrani dug								
1	Krediti								
a	Kratkoročni (glavnica)								
b	Dugoročni (glavnica)								
2	Obveznice								
UKUPNO (I+II)									
III	Domaće garancije								
IV	Inostrane garancije								
UKUPNO IZDATE GARANCIJE (III+IV)									

Iznos duga opštine po osnovu ostalih pozajmica na kraju IV kvartala 2023 g.			
	povuceni iznos	iznos otplaćenog duga	stanje duga
ostale pozajmice			
Pozajmice iz Egalizacionog fonda			
pozajmice iz Fonda za podršku opstinama za predfinansiranje donatorskih projekata			
ostale pozajmice			
UKUPNO			

direktor
Božidar P. Drecun